

Prenumerata wynosi

w Polsce miesięcznie . . . 1 zł.
„ kwartalnie . . . 2*50 zł.
„ półrocznie . . . 5 zł.
„ rocznie . . . 10 zł.
za granicą rocznie . . . 20 zł.
w Ameryce rocznie . 3 dolary
(Nr. pojedynczy 8 cent.)

Wychodzi co niedzielę.

PIAST

Tygodnik polityczny, społeczny, oświatowy, poświęcony sprawom ludu polskiego
ORGAN STRONNICTWA LUDOWEGO.

Konto czekowe:

P. K. O. Kraków Nr. 401.065

Ceny ogłoszeń
na stronie ostatniej.

Rękopisów nie zwraca się.

Nie podpisane do kosza.

Wychodzi co niedzielę.

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek L. 4. — Tel. Nr. 11286.

WINCENTY WITOS.

W dobie obecnej!

Stan wytworzony w Polsce jest bezspornym dziełem sanacji!

Nie może być nic więcej w życiu przykrem, a zarazem i szkodliwym, jak stan niepewności, rodzący obawę niewiadomego jutra. Stan podobny potęguje się jeszcze więcej wówczas, gdy załatwienie jakiejś ważnej sprawy zależy od ludzi, którym się nie wierzy. Jeżeli stan taki w życiu codziennym jest ciężkim i dusznym, to w życiu zbiorowym, a w szczególności w życiu politycznym staje się już plagą, wcale nie mniejszą od owych słynnych siedmiu plag egipskich.

Prawdą jest, że na ziemi nigdy nie mieszkali sami aniołowie, ale i to jest prawdą, że do niedawna ludzie i stosunki inaczej wyglądały. Prawo, zasady, przekonania, były przymiotami ludzi działających; zmienność, lokajstwo, giętkość piętnowano publicznie i tępieno bezlitośnie. Nikomu też na myśl nie przyszło, ażeby wychowywać szpiegów i donosicieli. Ludzie często innych przekonani mogli rozmawiać swobodnie o sprawach bardzo nawet drażliwych, ale nikt z nich nie chodził do żadnej władzy z relacją, a nawet nie było władzy, któraby się takimi ludźmi chciała posługiwać. A gdy się zdarzył podobny osobnik, był piętnowany i po za nawias ucziwych ludzi usuwany.

W cieniu siedzą ci, co hołdują prawu.

Dzisiaj już na wsi, dwóch ludzi rozmawia ze sobą podejrzliwie, trzech zaczyna mówić już tylko o pogodzie, a jak jest więcej, to napewno między nimi znajdzie się taki, co wieczór zaniesie wór bajek do troskliwej władzy „o całość i bezpieczeństwo Państwa“. A potem dochodzenia, protokoły, mandaty karne, sądy i przeklinanie wszystkiego, co w Polsce istnieje. Teraz przecież, a nie kiedy indziej zmiana przekonań i zasad uchodzi za cnotę państwową, zdrada stronnictwa i przyjaćiół za czyn obywatelski. Nie tylko uchodzi, ale jest wyróżniana i wynagradzana, chodzi z nią napuszoną, rozpięta się i rządzi. Dzisiaj przecież szpicle z amatorstwa, chępią się swoim rzemiosłem. W CIENIU SIEDZĄ ZAŚ CI, CO HOŁDUJĄ PRAWU, WIERZĄ W CNOTĘ I UCZCIWOŚĆ, UZNAJĄ STARE „ZAPLEŚNIAŁE“ ZASADY HONORU, GODNOŚCI I STAŁOŚCI CHARAKTERU. Dla nich, a jest ich bardzo wielu, życie stało się udręką i piekłem, oni, ci często najlepsi, najruchliwsi, odsunęli się od wszystkiego, siedzą i milczą... Że tak jest, temu zaprzeczyc się nie da, jak również i temu, że jest to stan już nie tylko niebezpieczny, ale nawet groźny. Sił nie się na dowody byłoby zbyt wiele.

Czyja zasługa?!

Wychowanie i prowadzenie kształtuje człowieka, przygotowuje obywatela. Stan wytworzony w Polsce jest bezspornym dziełem i zasługą tych

czynników, co mają od lat kilku władzę niepodzielną w swoim ręku, co rozdzielają tak łaski jak kary, co dają patenty na państwowość i na partjotyzm, nie uznający niczego i nikogo po za swoimi ludźmi.

Jest całkiem naturalną rzeczą, że gdzie jest wyłączność i monopol, tam nie może być żadnej konkurencji, gdzie jest tylko rozkaz, tam nie może być inicjatywy, gdzie panuje dyktatura, tam może być tylko posłuszny niewolnik. Tam gdzie przynależność partyjna jest wystarczającą kwalifikacją, niepotrzebna staje się nauka, doświadczenie, praca. A przecież, gdzie niema nauki, tam jest ciemnota, gdzie niema konkurencji, tam niema wytrwałości, gdzie niewolnictwo, tam nie trzeba ani myśli, ani woli, ani też charakteru, które są z niewolnictwem sprzeczne.

Cóż więc może pozostać, jeśli nie buntujący się w duszy obywatel, spodlony niewolnik, albo też zupełna, beznadziejna pustka.

Bo gdzie niema charakteru, tam nie może być żadnej pewności, gdzie niema świadomości, inicjatywy, samodzielności, tam niema społeczeństwa, a gdzie niema społeczeństwa, tam nie może być także przyszłości.

Kto należy do Be-Be?

Przykładów wiele i bo bardzo wiele można by przytoczyć z dawnej i bliższej przeszłości, choć chyba dosyć daje ich nasze życie publiczne z okresu paru lat ostatnich.

Kto zaś chce poszukać owych smutnych bohaterów ponurego dramatu polskiego życia politycznego, niech przejrzy sobie spis członków największego i rządzącego dzisiaj w Polsce stronnictwa, niech się przyjrzy dokładnie tym najnowszym alumnom ideologii sanacyjnej, którzy zrobili wszystkie karkołomne skoki, nareszcie się do niej przekonali.

Niech się dokładnie przyjrzy rodowodom nie pułkowników i majorów żyjących dawną ideologią, lecz owym uciekinierom z rozmaitych partj politycznych, a dowie się bez trudności, dlaczego oni wyrzekli się tak masowo i łatwo „szkodliwego partyjnictwa“, dlaczego napluli na przeszłość, czasem nawet chlubną, dlaczego gorliwą służbą dla nowej, najczęściej nieznannej im idei, przeskończyli wszystkich, nie tylko zwolenników, ale nawet twórców Pierwszej Brygady.

Odpowiedź wcale nie będzie trudną.

Dlatego, że szli do koryta i do wygodny, maskując swoją haniebną drogę.

Dwa obozy.

Należę do polityków zwycięzonych, a jak chcą niektórzy, nawet wysortowanych. Nie macę nikomu wody, znoszę cierpliwie szykany, nieraz

obrzydające to marne życie, choć wiem, że ich autorzy nieraz zawdzięczają mi wszystko. Zapomniałem dawno o moich wysokich urzędach, orderach i odznaczeniach schowałem głęboko, nie chcąc rywalizować z tymi, co je otrzymali za nowe i całkiem inne zasługi, pracuję przy swych widłach i gnoju, do których mnie nieraz tak skwapliwie odsyłano. Nie wolno mi się inać w Polsce żadnej pracy społecznej, bo przecież należę do tej, tak bardzo licznej gromady wyklętych, mogą jedynie patrzeć na to, co się dzieje, no i mogą myśleć, a czasem swoje myśli głośno, otwarcie próbują wypowiedzieć.

Należę do tych, co Państwo uważają za współną własność wszystkich bez wyjątku Polaków, którzy wierzą, że rozwój i przyszłość zależą nie od jednostki, lecz od społeczeństwa, że siła jego leży nie we frazesie, lecz w pracy wytrwałej i świadomości ogółu. Uważam, że miarą przywiązania do Państwa nie są widowiska, wiwaty, często wymuszone, lecz wiara i przekonanie niezmienniaruszone.

„Sanacyjne lekarstwa“

Jakież na to lekarstwo znajduje nasza sanacja?

Bardzo proste, chociaż mniej skuteczne. Dalsze rozbijanie wszelkiej istniejącej sily, dalsze fabrykowanie zdrajców i odstępów, pomnarzanie kandydatów na bezkarność, łatwe interesy i pełne koryto.

„Idealiści“ przy robocie.

Dziwnym doprawdy musi się wydawać, że ogromną większość kandydatów do koryta stanowią inteligenci, a jeszcze jest dziwniejszym, że prym wodzą w tej robocie rozmaici krzykliwi „idealiści“, którzy tak bardzo niedawno — w interesie biednej, uciśnionej Ojczyzny byłiby Piłsudskiego — pickli na wolnym ogniu i których od przosadnej gorliwości trzeba było siłą i mocą wstrzymywać. Oni to wieszali go na wszystkich

wierzbach, zapowiadali krzyżowe przeciw niemu wyprawy, o dziś „Pierwszą Brygadę” próbują śpiewać głośno i z większą umiejętnością aniżeli rasowi Piłsudczycy. A na dnie tego — awans, koncesja, stanowisko wygodne, wielkie, obszerne i pełne koryto.

Pamiętam dotąd dokładnie scenę, jaka miała miejsce na jednym z posiedzeń Rady naczelnej „Piasta”, grubo już po przewrocie majowym odbytej.

Na tle stosunków do sanacji, a szczególnie do jej wodza, atakował jeden z członków tej instytucji drugiego w sposób budzący co najmniej odrazę. Atakowany broniąc się, krzychał spazmatycznie, co u wielu wywoływało niesmak i politowanie. Zdawać się mogło, że między tymi ludźmi zaistniało morze przepaści.

A tymczasem jeden z nich, chwytając się „praktycznej” polityki, powędrował do B. B. i został posłem z łaski starosty, nie bacząc na praktyki, dokonywane na klasie ludności, do której należy, na jej krzywdę i poniżenie. Drugi, długo udający Greka, poszedł bocznymi drzwiami. Uczynił wielki znowu krzyk nad nędzą chłopską, choć już bez spazmowania, poczuł się najwięcej fachowym rolnikiem i dla obrony chłopów uciekł

z szeregów, tworząc maleńki folwarczek sanacji, a zbierając do gromady uciekinierów, zdrajców, bankrutów moralnych i materialnych, zapowiada rzeczywistość, prawdziwą narzecze obronę ludu, w spółce z tymi, co ten lud zrobili zobrażeniem.

Wiedzieć trzeba, że nie są to wcale pierwsze lepsze pionki. Bo pierwszy, to b. poseł do Dumy rosyjskiej, to były endek, udający po tej ewolucji u ludowców sumienie stronnictwa. A drugi, to profesor, znany i uznawany działacz w poznańskiej dzielnicy, człowiek mający tam bardzo wybitne zasługi, próbujący burzyć to wszystko, co z trudem wielkim budował latami.

Gdyby ci ludzie uwierzyli w nową, choćby nawet fałszywą ideologję, możnaby ich tłumaczyć i wiele im darować. Każdy wie, że tak nie jest, że na dnie tych zmian „ideowych” leży co innego — a to bodaj maleńki kącik przy wysychającym na szczęście korycie.

Ostrzeżenie!

Jaka szkoła tacy i uczniowie! — Wypadki te nie są odosobnione, stają się one regułą. — Stworzyła je szkoła i stworzyła stosunki. Gdy one staną się panującymi, stanąć musi przed nami ciemna, nieznana przyszłość.

Kryzys zagranicą — a kryzys w Polsce.

Na międzynarodowych rynkach są pieniądze.

W sprawozdaniu Banku Gospodarstwa Krajowego za miesiąc kwiecień czytamy:

„Na międzynarodowych rynkach pieniężnych panowała w marcu nadal duża płynność i wpływ ultimo kwartalnego zaznaczył się w słabym stopniu, nie przynosząc większego wzrostu zapotrzebowania gotówkowego. Wielką płynnością odznaczały się zwłaszcza rynki: londyński, paryski i nowojorski. Duży napływ lokat zagranicznych do Anglii w połączeniu z repatriacją (powrotem) kapitałów angielskich spowodował, że stopa dla pieniądza dziennego w Londynie obniżyła się...”

A więc na rynkach londyńskim, paryskim, nowojorskim wielka płynność gotówki, czyli pieniędzy wiele. A u nas? — O tem jak jest czytamy w tem urzędowym sprawozdaniu:

„W Polsce rynek pieniężny wykazał w dalszym ciągu znamiona depresji o tyle, że male-

jące obroty gospodarcze wpływały na spadek zapotrzebowania kredytowego i wzrost rezerw gotówkowych w bankach. Sezon wiosenny, przynoszący zazwyczaj ożywienie w niektórych działach produkcji i handlu, a co zatem idzie, wzrost popytu na kredyt, nie wywarł dotychczas wpływu na rynek pieniężny. Stan kredytów w bankach uległ w marcu dalszej redukcji, a pozabankowy rynek dyskontowy pozostał beczynny wskutek braku odpowiedniego materiału dyskontowego”.

Dotąd czytaliśmy, że gdzieindziej jeszcze gorzej jak w Polsce. Zaznaczaliśmy zawsze, że kryzys nasz ma specyficzne znamiona, że zagranicą może się poprawić, ale u nas jeszcze będzie bieda, że my z kryzysem wszechświatowym jesteśmy tylko częściowo związani. I mieliśmy słuszność. Sprawozdanie Banku Gosp. Kraj. zadaje kłam twierdzeniom „opatrznościowych mężów” sanacji.

Po sześciu latach rządów sanacji.

Całkowite niemal zawieszenie inwestycji w Polsce.

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych tak charakteryzuje nasze położenie gospodarcze:

„Miarą ostrości obecnego przesilenia w Polsce jest niemal całkowite zawieszenie inwestycji. Minimalne rozmiary inwestycji pozwalają przypuszczać, iż nie dokonywa się nawet wielu koniecznych renowacji urządzeń zużytych w procesie produkcji. Import maszyn jest o połowę mniejszy, niż był w najniższym punkcie od początku roku 1925, czyli w r. 1926. Jeżeli rozmiary budownictwa w r. 1928 oznaczymy jako 100, wynoszą ona w pierwszym kwartale r. 1932 22,9. Zatrudnienie w przemyśle maszynowym wynosiło w pierwszym kwartale b. r. 40 proc. zatrudnienia w r. 1928, a produkcja dóbr wytwó-

zonych niecałe 40 proc. Dlatego wydaje się, że dalszy spadek inwestycji nie jest prawdopodobny. Renowacje zużytych urządzeń wytwórczych w zakładach obecnie pracujących muszą być wykonywane i dlatego raczej należy się spodziewać pewnego wzmoczenia ruchu inwestycyjnego. Świadczy o tem wzrost podań o ulgi celne przy przywozie maszyn”.

Pociesza nas wspomniany Instytut, że „raczej należy się spodziewać pewnego wzmoczenia ruchu inwestycyjnego”. — Tak, tylko kiedy to się stanie. Jednym słowem sytuacja beznadziejna, a o tyle gorsza, że przy obecnym systemie rządzenia niema najmniejszych widoków na jakąkolwiek poprawę.

Dochodowość gospodarstw chłopskich.

Całodzienny zarobek członka rodziny 12 gr.

Instytut Naukowy w Puławach prowadzi od kilku lat badania nad dochodowością gospodarstw chłopskich. Z obliczeń tych wynika, że całodzienny zarobek dorosłego członka rodziny wynosi:

W roku gospod. 1926—27 — 2 zł. 73 gr.

W roku gospod. 1927—28 — 3 zł. 15 gr.

W roku gospod. 1928—29 — 1 zł. 57 gr.

W roku gospod. 1929—30 — — 12 gr.

Tyle wypada za cały dzień ciężkiej pracy od świtu do późnego nieraz wieczora.

Pisząc o tem „Gazeta Warszawska” zauważa:

„Uczni ekonomistów twierdzą, że przemysłowi europejskiemu grozi upadek z powodu utraty rynków azjatyckich, a to dlatego, że robotnik chiński może pracować dziennie za 70 groszy. Ów robotnik chiński jest dziś w szczęśliwszym położeniu, niż chłop polski, otrzymujący za dzień ciężkiej pracy 12 groszy.”

Wobec ciężkich trudności finansowych wieś polska znajduje się w nadzwyczaj trudnym i ciężkim położeniu. Walka z temi trudnościami, jakie się zwały całym ogromem w postaci niskich cen płodów rolnych, zaległości podatkowych i różnych zobowiązań zmuszają do obniżenia skali życia na wsi i robienia oszczędności na wszystkim”.

I niech nam ktoś teraz powie, czy w jakimkolwiek kraju rolnictwo pogrzyżyło się w taką nędzę, jak w Polsce.

—oOo—

ZONA MIN. ZALESKIEGO NABYŁA DOBRĄ RYCERSKIE

Szymanowo i Górze o obszarze 700 ha w Poznańskim. Majątek ten należał do spadkoborców hr. Broel-Platera.

Gdzie należałoby przeprowadzić oszczędności?

Pobory dygnitarzy.

W poprzednim numerze „Piasta” donosiliśmy o remuneracjach w państwowym „Polminie”. Remuneracje te miały wynosić po 10.000 zł. dla 9 członków rady nadzorczej. Dzieje się to w okresie nędzy, straszliwej, samobójstw na tle nędzy i ogólnego bezrobocia. — Prasa pisze o tem, co przecieknie do wiadomości publicznej. A wież takich wypadków nie zobaczy nigdy światła dziennego. Komisarzem Banku Polskiego jest pułkownik, poseł Koc, wice-minister. Obliczają, że jego pobory wynoszą zgórą 10.000 zł. Senator z B. B. Targowski, jako delegat finansowy zagranicą ma zgórą 10.000 miesięcznie. P. Roman Górecki, jako prezes Banku Gospodarstwa Krajowego pobiera 8 tysięcy zł. miesięcznie z dodatkami. A niedawno otrzymał remunerację w sumie 50.000 zł. jednorazowo. Czy to jest moralne?

—oSo—

Protesty wyborcze.

W dniu 23 maja br. mają być rozpatrywane w Sądzie Najwyższym protesty wyborcze zgłoszone przez Centrolew i Stronnictwo Narodowe w okręgu Nr. 44 (Nowy Sącz, Bochnia, Wieliczka, Limanowa).

W okręgu tym, jak wiadomo, unieważniono wszystkie opozycyjne listy wyborcze. Wyborcy mieli do wyboru tylko listę Nr. 1, na czele której stał p. Sławek i listę żydowską „Bundu”.

—oSo—

Sprawa „brzeska”.

Jak słyhać sformułowanie motywów wyroku „brzeskiego” zostało już ukończone. Sprawa „brzeska” ma znaleźć się na wokandzie sądu apelacyjnego w październiku br.

—oSo—

Redaktor pisma sanacyjnego — podpalaczem.

W Michałowie spłonął wielki tartak Elżbiety Osmolakowskiej. Tartak był od trzech lat nieczynny. Zarządzone śledztwo dało sensacyjne wyniki. Okazało się bowiem, że tartak został podpalony przez wydawcę i redaktora sanacyjnego „Głosu Pogranicza”, Władysława Powalkowskiego, z chęcią zysku asekuracyjnego. Powalkowski w spalonych magazynach miał rzekomo złożone dwa wagony desek. Deski te ubezpieczone były na bardzo wysoką sumę. Sanacyjnego działacza aresztowano.

—oSo—

Rok szkolny zakończy się 27 czerwca b. r.

Ministerstwo Oświaty wydało zarządzenie, które ustala, że obecny rok szkolny kończy się z dniem 27 czerwca.

—oSo—

Także „powód”.

BRZEŻANY. W dniu 3 maja br. wygłosił w Brzeżanach kazanie kapelan 51 pułku piech. Ks. Michał Milewski. W kazaniu wyraził się, że w dziele odbudowy Polski brali udział przedstawiciele wszystkich stronnictw polskich. Obecnie kapelan ten został zawieszony w funkcjach kapelana przez pułkownika Widackiego, dowódcę pułku.

—oSo—

Która gmina następna!

ZALESIE, pow. Rzeszów. W dniu 17 kwietnia br. odbył się w naszej gminie plebiscyt antyalkoholowy. W obronie karczm padło 66 głosów, za wprowadzeniem zakazu szynkowania padło 170 głosów. Która gmina następna!

W. S.

—oSo—

Burze gradowe.

LUBLIN. W południowo-zachodniej stronie powiatu lubelskiego, przeszły w dniach 9 i 10 bm. gwałtowno burze gradowe, niszcząc zasiały i wyrządzając wielkie szkody w sadach. W wielu domach, grad powybiłszy szyby.

* * *

Również powiaty janowski i mołodzieżański i nowogródzki zostały nawiedzone burzami gradowymi, które pociągnęły za sobą wielkie straty w zasiwach i sadach.

—oSo—

Samobójstwa z nędzy w Warszawie.

19-letnia Eugenja Lewandowska, manicurzystka, napila się kwasu octowego.

20-letnia Apolonja Mierzejewska, służąca, bezdomna, również napila się esencji octowej w bramie domu Żórawia 5.

25-letnia kobieta niewiadomego nazwiska i adresu, napila się kwasu octowego na rogu ul. Gór-czowskiej i ks. Janusza.

26-letnia Eleonora Rykowska, służąca, pragnąc pozbyć się życia — zatrula się gazem świetlnym. Wszystkim desperatkom pomocy udzieliło Pogotowie.

Przegląd sił ludowych.

Około 20.000 zorganizowanych ludowców przedefilowało przed p. Witosem w Limanowej.

Kto był w Limanowej i Sowlinach na uroczystości poświęcenia sztandaru ziemi limanowskiej w poniedziałek w dniu 16 maja b. r., tego musiała uderzyć potęga Stronnictwa Ludowego, olbrzymi udział delegacji z każdej gminy w powiecie, liczny udział delegacji z okolicznych powiatów, a NADEWSZYSTKO NIESŁYCHANA KARNOŚĆ ZORGANIZOWANYCH członków w Kołach Ludowych. Bo jeżeli na wezwanie Zarządu powiatowego Stronnictwa Lud. ZJAWIA SIĘ OKOŁO 20.000 OSÓB, mężczyzn, kobiet, młodzieży, jeżeli zjawiają się z tablicami i każde Koło karnie maszeruje w pochodzie, mając na czele swój Zarząd, to nie jest to przypadkowa jakaś zbieżność, to nie są to tylko ciekawscy, ale to ZORGANIZOWANA SIŁA. Mimo tak olbrzymiej liczby, nie było nigdzie najmniejszych zgrzytów, ludzie zachowywali się z godnością, z powagą, jak prawdziwi żołnierze armii ludowej.

Kto bacznie obserwował te masy, które entuzjastycznie manifestowały na NA CZEŚĆ P. WITOSA, jako swojego wodza, na cześć przybyłych z Warszawy p. PREZESA MALINOWSKIEGO, PREZESA KLUBU P. MICHAŁA ROGA, posła tego okręgu, więźnia brzeskiego DR. KIERNIKA, posła PAWŁOWSKIEGO, kto widział te spontaniczne okrzyki na cześć tych przywódców, ten musiał dojść do przekonania, że między przewodcami a ludem istnieje jak najściślejsza łączność. że Brześć spoili na zawsze dusze ludu z jego przywódcami, że wieś jest jednolita, i w całej swojej ogromnej masie, tylko w Stronnictwie Ludowym.

Postarajmy się o naszkicowanie tej podniosłej manifestacji jak najbezsronniej.

Rankiem dnia 16 maja....

Już od wieczora dnia poprzedniego wszystkie drogi wiodące do Limanowej i Sowlin, zaroily się

Zorganizowana masa chłopska defiluje przed przewodcami.

Tymczasem nadeciągające ze wszystkich stron grupy ludowców zajmowały miejsca na gościńcu, prowadzącym od strony Sowlin. Każdy z uczestników z gałązką zieleni, względnie ze zieloną wstążeczką u kłapy marynarki. Zaroiła się Dębina, gościńiec, drogi, barwnym korowodem ludzkim. Przed domostwem pp. Mamaków na podwyższeniu zajęli miejsce: p. prezes Witos, poseł Pawłowski, p. Mamakowie Józef, Adam, Stefan, Dr. Hyż z Nowego Sącza, p. Maciuszek z Rogów, delegaci powiatów, zaproszeni goście z Warszawy, p. prezes Malinowski, p. prezes Róg, Dr. Kiernik, poseł Langer, ... dziewczęta w strojach ludowych i wielu innych.

Na dany znak banderja w sile 1.000 koni, ruszyła do defilady. Defilada w kłusie. Co za wspaniałe konie z Męciny, Pisarzowej, Starej Wsi, Stronia i t. d. — A jeźdźcy? — Urodzeni kawalerzyści! Takiego obrazu długo się nie zapomina. Na tle zieleni przydrożnej, na tle smukłych topoli, mknęła banderja w kierunku miasta, wznosząc przed trybuną okrzyki na cześć Stronnictwa Ludowego i jego przewodców.

Za tak wspaniałą banderję należy się podziękowanie jej organizatorom, a to p. Stefanowi Mamakowi ze Starej Wsi, p. Janowi Zajacowi ze Sowlin, p. Oleksmu z Lipowego i p. Oleksmu z Kłodnego, prezesowi Koła Ludowego.

I rozpoczął się ten barwny pochód, trwający kilka kwadransy. Łopotały na wietrze sztandary, a to zielony sztandar limanowski. Niósł go chorąży, p. Stanisław Zygmunt ze Stronia, ubrany w błękitny kaftan, asystowało mu dwóch górali ze Mszanickiego i dziewczęta w strojach krakowskich. Sztandar ziemi makowskiej, na czele tej delegacji postępował p. Wincenty Zajda, prezes Zarządu pow. i p. Piątek z Żarnówki. Sztandar Ziemi krakowskiej z Matką Boską Częstochowską w otoczeniu grupy przybyłej z Krakowa, z p. Wojciechem Marchwickim, członkiem Zarządu Okręgowego, na czele. Sztandar Związku młodzieży ze Świdnika, sztandar Związku młodzieży z Ujanowic i sztandar robotników ze Sowlin.

Na czele pochodu (za banderją) kroczyły organizacje Związku młodzieży z 11 miejscowości, a to z Jasnego Podtopienia 120 członków, z Sowlin 80 ludzi, z Mordarki 200 ludzi, Starej Wsi 140 członków, Siekierzyny 80 członków, Świdnika 40 członków, Piekietka 60 członków, Łososiny Górnej 60 członków, Góry św. Jana 70 członków, Męciny 196 członków, Lipowe 42 członków. — Ta wspaniała organizacja młodzieży zawdzięcza swój rozwój tak p. Mamakowi, jak również p. Wydrze, p. Duce, p. Szewczykównie, p. Florkównie, p. Janinie Surmiance.

grupami ludzi, zdążającymi na uroczystość do Sowlin. — Jechali na wozach, na koniach, szli pieszo, niosąc tablice z odpowiednimi napisami, ze wskazaniem miejscowości skąd pochodzą.

O godzinie 5-tej rano, na okolicznych wzgórzach rozległy się tony trąbek. Płynął hejnał ze wzgórz, metalicznym dźwiękiem nappełniał doliny, wpadał w poszumy lasów świerkowych i echem leciał daleko, daleko, aż do innych powiatów. To trębacz banderji konnej ze wzgórza przy Krzyżu grunwaldzkim i innych, ogłaszali, że wielkie święto ludowe rozpoczyna się.

Zbiórka i powitania.

Na odgłos hejnału zaroily się wszystkie drogi, jeźdźcami w barwnych strojach, na pięknych rumakach. Jechali zewsząd na zbiórkę do Sowlin. Wśród niebываłego entuzjazmu witano przybyłego do Sowlin p. prezesa Witos! Imieniem banderji powitał p. Prezesa p. Stefan Mamak okolicznościowym przemówieniem:

„W chłopskie dłonie — weźmy konie —
Popatrz Wodzu i przeglądaj —
Limanowa serc nie chowa —
Więc rozkazuj! albo żądaj!

Nam rozkazy! — — na dwa razy
powtarzania nie potrzeba
bez szemrania, mamyślania
wjedziem w piekło lub do nieba — — —

Czy w galopie, — chłop przy chłopie
niech od podków ogień bije —
Zagrzmia góry aż pod chmury —
Wiwat! niechaj masz Wódz żyje”. — —

W pochodzie brały udział orkiestry ludowe z Męciny, Ujanowic, z Mszany Dolnej, z Kasinki, z Dobrej i robotnicza ze Sowlin.

Jak już zaznaczyłem, każde Koło Stronnictwa Ludowego niosło tablicę, na której były wypisane aktualne hasła polityczne i gospodarcze, a na drugiej stronie podana miejscowość. Byłoby zbyt ciężkim wyliczać te Koła. Ile bowiem gmin w powiecie limanowskim, tyle było Kół Ludowych w pełnym komplecie członków.

Natomiast należy wspomnieć o hasłach. Oto one: „Falszestw wyborczych nie przebaczy Bóg i lud! — Kto łamie prawo, gubi Polskę. — Jedność chłopów — bogactwem wsi i miast. — Stronnictwa i wiary nie zaprzędamy. — Rozwiązać obecny Sejm — rozpisać nowe wybory. — Cła i kartele źródłem kryzysu“ — i t. d.

W pochodzie wzięły udział oprócz Kół z powiatu limanowskiego, silne delegacje z Bocheńskiego około 500 osób, także z Nowosądeckiego, z Grybowskiego z prezesem Zarządu pow. i wiceprezesem p. Porębą, z Mystkowa, Myślenickiego, Makowskiego, Tarnowskiego.

Na końcu pochodu jechało sześć wozów mszańskich umalonych zielenią i wstęgami w otoczeniu banderji. — Na pierwszym wozie jechał p. prezes Witos, p. Malinowski, p. Róg i inni.

Uroczysta Msza św.

Ksiądz grałat Lazarski w otoczeniu służby kościelnej oczekiwał na przewodców ludu u bram kościoła. Mszę św. celebrował ks. Lazarski przy ołtarzu ustawionym w głównej bramie kościoła. — Słuchały Mszy św. tłumy ludu, wypełniając Rynek i wszystkie boczne ulice. Podniosło kazanie „o miłości bliźniego“ wygłosił Czełgodny Kapłan z kazalnicy, ustawionej w Rynku. Po Mszy św. nastąpiło wbijanie gwoździ do drzewca poświęconego sztandarowi.

Przemówienia.

Po Mszy św. z ustawionej na Rynku mównicy, nastąpiły przemówienia. Zagaił to olbrzymie zebranie p. Józef Mamak. Do prezydium powołano p. Józefa Mamaka, p. Dr. Kiernika jako przewodniczącego i Dr. Hyżego jako zastępców, p. Adama Mamaka i p. Walentego Gawrona jako sekretarzy.

Pierwszy zabrał głos poseł DR. KIERNIK. Podziękował za wybór, przyrzecem w słowach mocnych i dosadnych zobrazował położenie wsi w czasach „sanacji“, a wyrażając wielką radość ze zgromadzonych mas chłopskich, skupiających się pod sztand-

Jeżeli powróciliście

Z AMERYKI

a tam opłacaliście ubezpieczenie (insurance) i chcecie wiedzieć czy Wasze polisy są jeszcze ważne, albo chcecie zasięgnąć informacji w sprawach amerykańskich, lub poszukujecie osób nie dających znaku życia o sobie — piszcie po informację:

Biuro informacyjne — Warszawa, ulica Wspólna 63 a, m. 15.
Biurowo prowadzone jest przez fachowca przybyłego z Ameryki,

darem Stron. Lud. na pierwszą uroczystość Święta ludowego w Limanowej, podniósł wielką liczebność uczestników uroczystości i piękno i sprawność jej urządzania.

PREZES MALINOWSKI wyraził radość z tego co widać, ze sprawnością organizacyjnej, jaka się dziś już szerzy na całej przestrzeni Rzeczypospolitej i z coraz bardziej zwierających się szeregów ludowych. Jako najstarszy działacz ludowy z terenu dawnej Kongresówki, pozdrawia zebranie w imieniu mas ludowych z pod niegdyś zaboru rosyjskiego, myślą i sercem ścisła bratnie dłonie dzielnych rodaków i życzy dalszego powodzenia w pracy dla dobra Polski i polskiego ludu.

PREZES KLUBU POSELSKIEGO P. RÓG pozdrawia Zebranie imieniem posłów i senatorów Klubu Stron. Lud., których jest 51 i zapewnia zebranych, że Klub posełki wytrwa w najgorętszej walce o prawo, jego poszanowanie, o sprawiedliwość dla chłopów, jego wolność, równość i lepszą drogę i sztandaru ludowego nie splami, choćby wrogowie ludu łamali jedności słabe charakterem, czy podłe, a wymyślali niewiedzieć jakie katusze.

POSEŁ LANGER pozdrawia Zebranie imieniem ludowców Kujaw i Pomorza, zapewniając o wierności i braterstwie tamtejszych mas ludowych z pod sztandaru naszego Stronnictwa, o wielkim ich przywiązaniu do Stron. Lud. i o chęci do walki o prawa dla ludu, choćby przyszło do jeszcze większych prześladowań i szykan ze strony wrogów i ciemnych ludu.

POSEŁ PAWŁOWSKI wygłosił nadzwyczajnie ostre, bardzo rzeczowe przemówienie, wykazując wyzysk karteli, drożyznę artykułów przemysłu, a bezcenę produktów rolniczych. Wskazał drogi obrony, wzywając do solidarności i wytrwałości pod sztandarem Stron. Lud.

POSEŁ WITOS przywitany burzą okrzyków, wawatów, oklaskami i uchyleniem tysięcy kapeluszy, długo nie mógł z huraganu tego przejść do słowa. Opanował ludzi istny szal uniesienia. Ludzie wiwatowali i płakali, a gdy zdołano masy uciwyc i doprowadzić do spokoju, przemówił wódz chłopów, kawaler orderu Orła białego i więźnia brzeski, nieustrudzony, pogodny i wytrwały Witos. Przemówienie jego nie było przemówieniem fajerwerkowym, ale rzucaniem spokojnym i rozważnym brzy mocnych słów, nieugiętej wiary w przyszłość chłopów.

Nigdy nie powinno się budować przyszłości na jednostce, gdyby nawet ta jednostka była genialna, ale na społeczeństwie. Prawo jest podstawą narodów i jego fundamentem. Walkę, którą prowadzili demokracje w obronie prawa, musi przejąć lud jako spuściznę przeszłości. Nim prawo zdobędzie, padają trupy w jego obronie były ofiary. Zadaniem społeczeństwa jest walka o utrzymanie prawa. My bronąc tego prawa, nie możemy się bać nikogo tylko Boga i własnego sumienia. Wierzmy w nasze zwycięstwo!

Mowa Witos wywarła ogromne wrażenie. Wygłoszona z wielką pewnością siły chłopskiej i mocą przekonania. Wiele ustępów nie da się powtórzyć, a wrażenia nie jest się w stanie opisać. Po zebranych jakby jakiś przechodził prąd energii i zdecydowania.

Przemawiali jeszcze p. Antoni Kmiotcz z Krynicy, akademik Górni Antoni z Glisnego, p. Janina Surmianka oddeklamowała wiersz, którego autorem jest wójt z Zasadowego, Wachata. (Wiesz ten drukowaliśmy w „Piastie“). Zakończył przemówienia p. Adam Mamak.

Po przemówieniu Mamaka uchwalono szereg rezolucyj natury politycznej i gospodarczej wybitnie antysanacyjnych.

Zakończenie uroczystości.

Wieczorem odbyła się w Dębnie zabawa ludowa, a później zapłonęły na okolicznych wzgórzach sobótka.

Była to piękna, podniosła uroczystość, pełna siły organizacyjnej Stronnictwa Ludowego.

Za zorganizowanie tej uroczystości należy się p. Mamakom podziękowanie.

Eugenjusz Bielenin.

Rozszerzajcie

„Piasta“

Więć wobec nowej ustawy o ustroju szkolnictwa.

Stało się — projekt ustawy o ustroju szkolnictwa stał się głosem większości BB. ustawą ogłoszoną w „Dzienniku Ustaw” z dnia 7 maja b. m. z tem, że z dniem 1 lipca br. wchodzi w życie. Pośpiech nadzwyczajny jakby z obawy, by ktoś inny nie zdobył „palmy” wątpliwego zwycięstwa wprowadzenia zamieszania w stosunki szkolne. Wyrzuci się nam stosunek „bezpłodnej negacji” wobec nowej ustawy „bez silnej woli i bez umiejętności zmian istniejącego stanu rzeczy”. Nie łatwiejszego, jak wypinać się na najwyższy szczytel „mądrości” i proroczym głosem pomazańca głosić światu: „to co inni przedemną robili było to złe i głupie, ja przynoszę zbawienie”. To się mówi o reformie szkoły polskiej w czasie ministrowania i majstrowania p. Łopuszańskiego, to powtarza się w próbach reformy z czasów p. Grabskiego i p. Dobruckiego. Życie dowiodło że reforma p. Łopuszańskiego — z równym tupetem głoszona i nakazem wtłaczania i narzucania społeczeństwu, nie wytrzymała próby. Obecna ustawa opracowywana i uchwalana pod ponętym hasłem demokratyczności. Hasło piękne o ile nie okaże się zapuszoną i pustym trzesem, a to znów praktyka życiowa wykaże począwszy od 1 lipca b. m.

Dotąd chłop małopolski oddawał swe dziecko do szkoły w 6 roku jego życia, od 1 lipca br. sześciolletni Jaś czy Magdusia będą się dalej bawić w piasku aż do 7 roku życia — a więc o rok później zaczyna naukę i o rok później ją ukończą. Nie byłoby w tem żadnego nieszczęścia, gdyby nie fakt, że kierownictwo szkoły będzie musiało w pewnych szczególnych wypadkach przyjmować wyjątkowo do szkoły dzieci już w 6 roku życia, jeśli uzna, że są dostatecznie fizycznie i umysłowo rozwinięte — o ile będzie wolne miejsce w szkole.

Jesteśmy głęboko przekonani, że dla szkół miejskich zwłaszcza prywatnych i większość dzieci sześciolletnich będzie dostatecznie rozwinięta, dla szkół zaś wiejskich większość dzieci sześciolletnich nie będzie dostatecznie rozwinięta. Wiadomo, zaś, że na wsi nie ma szkół prywatnych. Skutek tego oczywisty: Więć opóźni się w pochodzie oświatowym o cały rok w porównaniu z miastem, które o cały rok wyprzedzi więć w szkole powszechnej, średniej i wyższej. Oto najbliższy owoc demokratyczności szkolnej.

Dalsze skutki, rzekomo demokratycznej ustawy wyjdą na jaw w ciągu najbliższych lat w miarę realizowania z roku na rok ustawy. I tak: Do kl. I-ej gimnazjalnej dostanie się uczeń po ukończeniu 6 klas szkoły powszechnej. Jeżeli w danej wsi będą tylko dwie klasy, to dziecko po ich ukończeniu będzie musiało przejść do innej wsi, gdzie będzie co najmniej szkoła 4-klasowa, a po ukończeniu tych 4 klas powędruje dalej może już do miasteczka ze

szkołą 6-klasową, by po ich skończeniu pójść już do miasta gdzie będzie gimnazjum: Ktoby chciał uniknąć tej kalwaryjskiej pielgrzymki, będzie mógł umieścić dziecko zaraz w mieście, gdzie jest gimnazjum, o ile oczywiście szkoła powszechna będzie mogła i chciała przyjąć dziecko „wsiowc” do swej miejskiej szkoły powszechnej. Kogo stać będzie na odbycie tej wędrówki? Z jakimi trudnościami przyjdzie walczyć dziecku w coraz to nowej szkole? Każdorazowa zmiana szkoły odbija się niekorzystnie na dziecku. Zważmy teraz jak będzie przygotowywane do gimnazjum dziecko, które będzie pobierało naukę w dwóch lub trzech szkołach powszechnych, nim stanie przed bramą szkoły średniej?

Prawda: gimnazjum jest nie dla wszystkich, tylko dla tych, co mają „mocną głowę” — a od siebie dodamy: i dla tych, co będą mieć „mocne łokcie i szerokie plecy”; Chłopskie dziecko może mieć tęgą głowę, ale brakuje mu szerokich pleców” i będzie musiało zakończyć swą edukację w szkole powszechnej, bo do gimnazjum się nie docisnie. I rzecz dziwna i osobliwa: z jednej strony głosi się demokratyczność ustawy — a z drugiej utrudnia się chłopu kształcenie dziecka nawet w szkole powszechnej przez zmuszenie go na wędrówkę kosztowną od wsi do wsi, przez groźby zamykania szkół, jeżeli gminy nie dostarczą sali o przepisowej powierzchni podłogi (42 m²) i to w czasie tak ostrego kryzysu gospodarczego, który więć odczuwa w bardzo dotkliwy sposób. Ma się wrażenie, jakby te wszystkie przepisy miały na celu dyskredytowanie władzy i szerzenie zamieszania i drażnienia ludzi.

(C. d. n.)

Krwawe wypadki w Lubli.

Miejscowa organizacja ludowa w Lubli na dzień 15 maja 1932 roku — zamierzyła urządzać obchód Święta ludowego. — W tym celu wniosła członkowie Zarządu miejscowego Koła zgłoszenie o urządzenie obchodu, który miał być urządzonym w ten sposób, że ludność miała się zebrać pod domem ludowym pochodem pójść do kościoła i z powrotem niosąc sztandar zielony. — Ponieważ Starostwo w Krośnie nie dawało odpowiedzi w dniu 14 maja pojechała delegacja Koła Ludowego z Lubli na miejsce prosić o zezwolenie. — W Starostwie zarządzano od nich opłaty w kwocie 6 zł. Ponieważ ci nie mieli pieniędzy, zrezygnowali z zezwolenia i obchodu.

Mimo to ludność w dniu 15 maja idąc do kościoła zebrała się przed domem ludowym i razem tłumnie podążyła do kościoła unosząc ze sobą zielony sztandar.

Po drodze komendant P. P. z Frysztaka wraz z jednym posterunkowym usiłował odebrać sztandar, lecz ludność zbита w masę nie zezwoliła sobie wydrzeć sztandaru.

Po nabożeństwie znowu ludność wracała razem w zbitej masie drogą publiczną niosąc sztandar. — W tym czasie policję powiększono do 5 osób — a kiedy tłum znalazł się na drodze policja usiłowała odebrać sztandar — to tak rozjątrzyło ludność, że stanęła wokół sztandaru w zbitej masie nie pozwalając sobie wydrzeć sztandaru.

Policja rzuciła się z bagnietami na spokojnie stojący tłum — bijąc i raniąc wiele ludzi w tem kobiet i dzieci — to jednak nie wyprowadziło ludności z równowagi stała skupiona dalej — wtedy policja dała salwę w górę, a następnie jeden z policjantów przyłożył lufę karabinu do piersi Franciszka Czernickiego właściciela z Lubli dając strzał — Czernicki padł do rowu. — Ludność została dalej stać w skupieniu, ani jedna dziewczyna czy dziecko nie pierzeło z miejsca. — Okazuje się, że Czernicki oprócz postrzału ma więcej ran, a jedna śmiertelna.

Dopiero, gdy policja odeszła, tłum się rozszedł unosząc sztandar.

Rannego Czernickiego przewieziono do szpitala w Jasle gdzie o 9-tej wieczór zmarł.

Rannych zostało kilkanaście osób. — Policja w dniu 16 maja aresztowała 12 mężczyzn. Nadmienić należy, że pochód ten został urządzony samorzutnie, w brew woli miejscowej organizacji.

—OSO—

Święto narodowe w Lachowicach.

LACHOWICE, pow. Żywiec. W dniu 3-go Maja gmina nasza uczła święto narodowe pochodem przez wieś, zorganizowanym przez Koło Stronnictwa ludowego. Uroczystość zakończyła się wygłoszeniem odczytu przez p. Kąkole o znaczeniu Konstytucji.

Protesty przeciwko projektowi nowej ustawy samorządowej!

Przeciwko projektowi nowej ustawy samorządowej zaprotestowały następujące gminy z powiatu limanowskiego:

Łostowka, Męcina, Lipowe, Mokowica, Stara Wieś; Młynne; Młyńczyska; Stupia; Łosocina Górna; Wilkowisko, Owieczka, Porąbka, Jastrzębia, Wilczyce, Świdnik, Szczawa, Jawoźna, Walowa Poірzeczkł.

Pod protestami znajduje się po kilkadziesiąt i po kilkaset podpisów własnoręcznych. Znajdują się również podpisy radnych niektórych gmin, pieczęcie gminne i pieczętki Kół ludowych.

Oprócz tego zaprotestowały gminy Grębałów (pow. Kraków), gmina Zarzeczce (pow. Jasło).

—oOo—

Kurs spożywania bezpłatnych obiadów.

SANOK. W sali rady powiatowej w Sanoku odbył się w dniu 5 maja b. r. osobliwy kurs polityczny. Be-Be, zwołany przez posłów sanacyjnych. — W zaproszeniach nadmieniono, że obiady i kolacje na kursie będą bezpłatnie. Ta obietnica trafiła do żołądków wyznawcom ideologii sanacyjnej, którzy po spożyciu potężnych porcyj kiełbasy i jajeczniczy, syci na duchu i ciele, sfotografowali się na wieczną pamiątkę kursów, bezpłatnych obiadów i kolacji. St. K.

—OSO—

Strajk chłopów w powiecie mińskim.

MINSK MAZOWIECKI. Powstał tu Komitet Rolników, który za zadanie postawił sobie wywołanie u władz miejskich zniżki opłat targowych. W tym celu zwrócił się do Magistratu m. Mińska, domagając się obniżenia opłat targowych i zniesienia rogatkowego. Magistrat przez miesiąc nie udzielał Komitetowi żadnej odpowiedzi, wobec czego, zgodnie z zapowiedzią, Komitet wyznaczył na dzień 4 maja, jako dzień wielkiego miesięcznego jarmarku — strajk chłopów.

Istotnie w dniu tym wszyscy chłopcy w zrozumieniu swych własnych interesów i posłuszni wezwaniu Komitetu, nie zjawili się na jarmark.

Na rynek przybyło tylko kilkadziesiąt furmanek przekupniów, przeważnie żydów, a tyle było policji, ścigającej na ten dzień z całego powiatu, że na każdą furmankę przypadał policjant do pilnowania.

Na drogach prowadzących do miasta, czuwali delegaci Komitetu i informowali chłopów o strajku. W związku z tem policja aresztowała 6 osób, które jednak niezwłocznie wypuszczono.

Dla zastraszenia chłopów spisywano protokoły policyjne, zrobiono ich 50, z czego w samej tylko wsi Brzoze — 14.

Mimo przeszkód ze strony władz, strajk odeszkowicie się udał i w dalszym ciągu podtrzymywany będzie, aż do czasu, gdy magistrat Mińska pożyczy odpowiednie ulgi.

Po strajku w dniu 4 b. m. Komitet wydał nową odezwę, wzywającą do dalszej wyjątej akcji strajkowej.

—OSO—

Jak sanatorzy chcieli założyć Koło B. B. W. R.?

BRZYSCIE, pow. Mielec. Z końcem roku 1931 zwołano wszystkich członków gminy na rzekome walne zebranie Kółka rolniczego i celem wyboru Komitetu budowy nowej III. kl. szkoły. Ludność zešla się gremjalnie. Miał nas zaszczyścić swoją obecnością p. starosta i p. Skrzypek. — Tymczasem p. starosta nie przybył, a p. Skrzypek obawiał się, by go tak u nas nie przyjęto, jak w Jaślanach w czasie wiecu p. Małejczyka. Przybył tylko kierownik szkoły z Malin, p. Ozannecki.

Po przemówieniu kierownika, który korespondując z licznego zebrania, chciał nas „nawrócić” na wiarę sanacyjną — powstała na sali wielka wrzawa. Ludność nie dała się omamit. Po zgromadzeniu zrobiono doniesienie do starostwa w Mielcu. Oskartkowano 4 osoby o rozbicie zebrania. Na skutek tego odbyła się rozprawa przeciwko oskarżonym. Sąd uwolnił oskarżonych od winy i kary. — Tak panowie sanatorzy, za Stronnictwem Ludowym podziękujemy zawsze, ale za wami nigdy!

Józef Skowronek.

—000—

MASOWY WWOZ OBUWIA CZESKIEGO DO POLSKI.

W ostatnich dniach przed wejściem w życie podwyżki cel na towary zagraniczne, czeski przemysł obuwniczy wwoził do Polski około 30 wagonów obuwia, co odpowiada ilości 200.000 par obuwia.

Jak spada spożycie artykułów pierwszej potrzeby na wsi?

ZARZECZE POW. JASŁO. Przeprowadza Instytut badania konjunktur swoją statystykę, pozwolić, że i nasza wieś ją przeprowadzi u siebie. Zobaczymy jak ludzie się odżywiają, jak cukier jest artykułem nie pierwszej potrzeby ale luksusem, jak spada spożycie soli, zapatek i t. d.

W pierwszym kwartale roku 1931 sprzedano w sklepie Kółka rolniczego w Zarzeczcu cukru 375 kg., soli 935 kg. zapatek 12 setek (kartonów).

W tym samym czasokresie roku 1932 sprzedano: cukru 205 kg., soli 700 kg., zapatek 8 setek. A zatem mniej w porównaniu z rokiem 1931 cukru 170 kg. soli 235 kg. zapatek 4 setki. Sklep obsługuje około 100 rodzin, to jedna rodzina składająca się z 5 — 10 spotrzebowala przez trzy miesiące aż 2 kg. cukru. O jakaż radość życia, jak hyczo jest!

Ludzie sobie odejmują od ust, dzieciom nie dadzą, bo każdy niemal gospodarz ma nad sobą ciężką kuterę podatkowego asekuracyjnego lub też sądowego, gdy na czas nie mógł oddać chłop pożyczonych pieniędzy lub procentu.

A kto temu wszystkiemu winien, czy kryzys światowy? — Przecież nie można zwać winy na kryzys światowy, bo u nas nie rządzą ani Niemcy, ani Anglię, ani Amerykanie, by na nich zwać winę. Rządzi sanacja i ta jest odpowiedzialna za stan obecny.

Panowie sanatorzy! Gdyby w Polsce były rządy w rękach ludowców, czy socjalistów, czy endecków, to winę za stan państwa słusznie miałibyście prawo zwać na te stronnictwa. Pozwólcie, że będziemy sprawiedliwi i was obarczymy odpowiedzialnością za to, co się dzieje od roku 1926.

Adolf Wojtunik,
rolnik w Zarzeczcu.

Co piszą inni?

Nędza wsi polskiej.

„Słowo Pomorskie” podało niedawno szereg epizodów skrajnej nędzy, jaka panuje po wsiach polskich.

Oto przykłady:

Egzekutor urzędu skarbowego w Mogilnie (w Poznaniu), widząc iż w zwykły dzień nie może z licytacji sprzedać, zajęte u jednego z gospodarzy w Trzemesznie konie wystawił na licytację w dzień piątkowy. Egzekutor zawiódł się jednak erodze, albowiem rólnicy byli wprawdzie licznie na targu zebrani, lecz wśród ogólnego śmiechu dawano po 50 groszy za sztukę.

Cena ta doszła nawet i do 2 zł. za sztukę, ale kiedy już nikt nie podbijał, ten co dawał po 2 zł. uciekł, obawiając się, że będzie musiał kupić. Egzekutor stwierdziwszy, iż konie nie sprzedaje nawet po 2 zł., kazał je wprowadzić do stajni.

Alliści nie było ochętnego, ktoby chciał to uczynić, a po długich staraniach jeden z mieszkańców obiecał przyjąć konie, ale za dopłatą 10 zł. Wobec tego egzekutor rad nie rad, postanowił odesłać konie właścicielowi, ale ten stanowczo odmówił przechowywania już raz zasekwestrowanych u niego zwierząt.

Mieszkańcy Trzemeszna obserwowali jeszcze przez kilka następnych godzin, jak egzekutor bezskutecznie usiłował konie gdziekolwiek umieścić, aż wreszcie z trudem namówił jakiegoś małego chłopca, żeby je odprowadził do Mogilna.

W Rówieńskim (na Wołyniu) licytacje nie oszczędziły i osadników wojskowych, borykających się z największymi trudnościami. A jak wyglądają te licytacje, niech mówią przykłady:

Na terenie osad Szubkowskich ze sprzedaży licytacyjnej 1 maciory z 10 prosiat, otrzymano 7 złotych 50 groszy, ze sprzedaży krowy — 20 złotych. W osadzie Boronica (pow. Dubno), sekwestратор sprzedał osadnikowi ostatniego konia za zaległości podatku dochodowego. W jednym z gospodarstw zlicytowano licencjonowanego buhaja, który wart był 600 zł., za 100 zł.

Korespondent „Gazety Warszawskiej” z Kieleckiego pisze, iż szkoda powtarzać znane fakty, że chłopek nie pali, nie kupuje nafty, rozłupuje zapakki na kilka części, że ma dzieci obdarte i bose, a sam chodzi w dziurawych butach, bo to już nikogo dziś, kto zna wieś polską nie zadziwi.

Ale nie można pominąć milczeniem faktu, że zamozni do niedawna gospodarze tracą gospodarstwa swoje i idą na żebry. I niema dziś prawie wsi w Polsce, gdzieby nie było gospodarza do niedawna mającego, a dziś zupełnego bankruta.

We wielu już wsiach wykupili żydzi od chłopów za marne pieniądze kilkadziesiąt morgów ziemi, które następnie wypuścili im w dzierżawę.

Przed rokiem chłop narzekał na biedę i wielkie ciężary podatkowe, dziś chłopci w rozmowach mniej narzekają, machają tylko rękami i rezygnują.

Nawet egzekutor (komornik) nie robi już na wsi wrażenia. W roku zeszłym przychodziło często po wsiach do częstych zatargów z egzekutorami i nieraz musiała wkraçać policja, a działwa wiejska witała i żegnała egzekutora wrzaskiem i gwizdami; dziś ta sama działwa przygląda się im spokojnie. Tak już wszystko zubożniało!

Obraz ruiny rolnictwa najlepiej przedstawia się w olbrzymich sumach zaległych podatków w gminach. Niema dziś prawie gminy w Polsce, w którejby suma zaległych podatków (od samej małej własności) wynosiła mniej niż 50 do 150 tysięcy zł.

O dworach tu nie piszemy, gdyż to rzecz wiadoma, że i one znajdują się w groźnym położeniu, jak to orzekł zjazd ziemian województwa kieleckiego, odbyty w marcu bieżącego roku.

Dość stwierdzić, że po sześciu latach rządów sanacyjnych niejedyn dwór nie ma czym opłacić służby, nie ma ziarna na obsiewy, a chłop pali łuczywem, chodzi w dziurawych butach, na roli zaś sadowi się pejsaty sojusznik rządzącej sanacji.

Wiadomości ze świata.

Zwycięstwo lewicy we Francji

PRZY WYBORACH DO IZBY DEPUTOWANYCH.

Po niedzielnych wyborach uzupełniających, wyniki wyborów do Izby Deputowanych (sejmu) przedstawiają się następująco:

Konserwatyści uzyskali 5 mandatów;
republikanie prawicowi 130 mandatów;
republikanie lewicowi (Tardieu) 63 mandaty;
republikanie radykalni 61 mandatów;
radykałowie społeczni (Herriot) 150 mandatów;
republikanie społeczni (Painlevé) 50 mandatów;
socjaliści 130 mandatów;
komuniści 21 mandatów.
Razem 610 mandatów.

Do ogólnego zestawienia brak jest jeszcze pięciu mandatów kolonijnych.

Zamiary Niemiec.

W poniedziałek 9-go maja sejm rzeszy niemieckiej zebrał się na 3-dniowe obrady.

Niemcy zaczynają mówić głośno już nietylko o oderwaniu ziem utraconych po przegranej wojnie; te marzenia już im nie wystarczają. Mówi się tam już teraz o zamiarze przyłączenia do mocarstwa niemieckiego państw, położonych teraz pomiędzy Niemcami a Rosją bolszewicką, a więc Polski, Litwy, Łotwy i Estonji. Oto na zjeździe przywódców związków „Heimtu stalowego” w mieście Magdeburgu kanclerz tego związku, major Wagner oświadczył w długim przemówieniu wojowniczym, że „Niemcy muszą sprostać wszelkim burzom i spełnić swe zadania na wschodzie. Przedewszystkiem trzeba zabezpieczyć się przed Polską, palającą żądzą napadu i zdobycy. Będzie to zrobione przez połączenie Niemiec z Prusami Wschodnimi, a ukończonem nowym podziałem państwowym, pod kierownictwem Niemiec, całej przestrzeni pomiędzy Niemcami a właściwą granicą Rosji”.

Masakra chłopów sowieckich nad Dniestrem.

Prasa rumuńska uderza na alarm z powodu nieustannych dramatów, rozgrywających się nad Dniestrem, oddzielającym Rumunję od Sowieców. Podczas zimy kilkuset chłopów mołdawskich zginęło od kul sowieckich strażników, usiłując zbiec z „czerwonego raj” do Rumunii. Ostatnio patrolu rosyjskich wojsk granicznych urządziły krwawą ma-

sakrę ludności sowieckiej naprzeciw rumuńskiej miejscowości Tiginano. Gdy z okazji wielkanocnych świąt prawosławnych po stronie rumuńskiej odezwały się dzwony, chłopci po stronie sowieckiej zorganizowali pielgrzymkę na brzeg rzeki, aby choć na odległość uczestniczyć w świącie. Procesję zauważył patrol sowiecki, który przypuścił szarżę do tłumu, trafiając dzieci i kobiety. Wkrótce potem nadjechał inny konny patrol z karabinem maszynowym. Skierowany karabin na tłum zebrał swe żniwo. Około 100 osób jest zabitych i rannych. Prasa rumuńska domaga się interwencji kół międzynarodowych.

Morderca Prezydenta Francji - komunistą.

Francuskie ministerstwo spraw wewnętrznych ogłasza, iż podczas rewizji w pokoju, zajmowanym przez zabójcę prezydenta Doumera znaleziono legitymację członkowską partii komunistycznej, wydaną dla Gorgulowa przez komitet partii bolszewickiej w Pradze w r. 1931.

Słowa więc wypowiedziane przez Gorgulowa, po jego aresztowaniu, o jego sympatjach do Mussoliniego i Hitlera, były zwyczajnym manewrem, aby odwrócić uwagę władz francuskich od właściwych sprężyn zamachu.

Zgon Alberta Thomasa.

W Paryżu zmarł b. minister, dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy, Albert Thomas. Znajdował się on w restauracji w okolicy dworca Saint Lazare. Nagle dyr. Thomas zasłabł, wyszedł więc do garderoby, gdzie padł bez przytomności na ziemię. Przewieziony do szpitala, o godzinie 23.45 zakończył życie.

Ochotnicze „bataljony śmierci”

Fanatyzm patriotów niemieckich.

W Niemczech utworzyło się Towarzystwo t. zw. „Poświęcenia”. Są to grupy ludzi, złożone z patriotów-fanatyków, którzy ochotnie oddają się na usługi ojczyzny, na każde zawołanie, idąc na niechybną śmierć.

Na wypadek wojny, członkowie tych stowarzyszeń będą przewożeni samolotami linii cywilnych, które rozbudowują się coraz więcej. Ludzie ci będą mieli za zadanie niszczenia linii komunikacyjnych, kolejowych, mostów, instalacji radiowych wojskowych, magazynów, hangarów i t. p. utrudniając w ten sposób nieprzyjacielowi mobilizację i kępując w ten sposób ruchy wojsk, oraz przybycie posiłków.

Na czele tej osobliwej organizacji stoi Hitler.

Uniwersytet hiszpański spalił się.

Na uniwersytecie w Walencji wybuchł z nieznaną przyczyną groźny pożar, który rozszerzył się stopniowo, aż wreszcie ogarnął cały kompleks zabudowania. Mimo natychmiastowej podjętej akcji ratunkowej, w której oprócz straży pożarnej wzięła również udział ludność cywilna, pożaru nie udało ugasić. Studenci z narażeniem życia usiłowali ratować bibliotekę i ważne dokumenty, jednak nie wiele mogli uczynić, ponieważ żar i dym unicestwiali ich wysiłki. Akcja ratunkowa była niezwykle utrudniona z powodu braku wody.

Opowieść o koniu.

Żaden dokument historyczny nie mówi nam, kiedy i gdzie człowiek ujarzmił konia i zaczął zaprzęgać go do pracy. Nie wiemy również, z jakiego zakątka świata koń pochodzi.

Najprawdopodobniej koń pochodzi z Mongolji w Azji środkowej, gdzie już przed 6.000 lat znano konia, o czym świadczą stare rysunki na wykopaliskach i dokumentach. Tradycje i stare opowieści Chińczyków i Indów mówią nam o koniu, jako wiernym i nieodstępnym towarzyszu człowieka-żołnierza. Odtąd z tego można wnioskować, że koń najpierw w starożytnych czasach nosił człowieka, a później dopiero nosił ciężary i pracował w zaprzęgu.

Dowodem tego są stare wizerunki konia w Egipcie, gdzie dopiero później na 2.000 lat przed Chrystusem widzimy go w rzeźbie i w malowidłach w zaprzęgu wojennym.

Ze starożytnego poematu Indów, południowej Azji, p. t. „Mahabharata i Ramajana” dowiadujemy się, że koń przybył do Indji azjatyckich z obcych krajów, zaaklimatyzował się wprawdzie w tym kraju, ale najlepsze konie rodzą się w dalekich krajach za górami i rzekami, skąd sprowadzają go Indowie dla wojska i bojowych celów.

Na podstawie tych starych pism można z pewną słusznością twierdzić, że w starożytności uważano

za najlepsze i najszlachetniejsze konie asyryjskie, które oddawna odznaczały się pięknymi kształtami wogóle, piękną budową głowy, przepysznymi wygiętą szyją, silnym grzbietem, równym krzyżem i dobrym chodem.

Ale oddawna znano szlachetne rasy konia w Persji i w Arabji. To też w Azji powstawały pierwsze oddziały wojskowe jazdy i tam w pierwszej linii koń był najlepszym i najszybszym środkiem lokomocji.

W Europie wówczas nie znano konia. Dopiero w czasie wędrówek narodu w pierwszych wiekach po Chrystusie, Azjaci różnej rasy i plemion, jak Celtowie, Awarowie, Scytowie, Hunowie i Słowianie, zasiedlający Europę przyprowadzili ze sobą konia, jako zwierzę wojenne, nieznacone, ale użyteczne i dlatego weszło przyjęto konia z chęcią i zajęto się jego hodowlą.

W trzecim wieku po Chrystusie przybył do Europy koń numidyjski, mały, chudy, o grubej szyji, niezgrabny i niepozorny, ale zato wytrzymały i silny. Dlatego to jazda numidyjska zyskała tak wielką sławę wojenną, zwłaszcza w czasie wojen, które prowadzi Hannibal z Rzymianami. Od tego czasu Rzymianie zaczynają tworzyć wojsko konne, czyli jazdę, która staje się główną siłą bojową, ważniejszą od dotychczasowej piechoty.

Niezdługo potem Arabowie zdobywają Hiszpanję i sprowadzają do tego kraju szlachetne konie arabskie. W tym czasie różno ludy wschodnie, zale-

wając inne kraje Europy na koniach, przybywają z tak różnymi rasami, że w Europie powstają nowe rasy końskie, zawsze gorsze i mniej wartościowe, aniżeli w Hiszpanji. To też koń arabski najbliższy i najszlachetniejszy umożliwia hodowlę konia rasowego, na którym wojował rycerz średniowieczny, okuty w ciężką zbroję żelazną, odbywający dalekie drogi dla podboju na koniu w warunkach ciężkich i dla konia słabego zabójczych.

Już cesarz niemiecki Karol Wielki w VIII wieku zrozumiał potrzebę silnej rasy koni i zakłada wiele stadnin, w których jednak ściśle do celu hodowano przedewszystkiem konia silnego, ciężkiego i naogół niezgrabnego.

Wówczas dzielono konia na trzy kategorie: 1) koń marszowy, podróżny, 2) koń rycerski, turniejowy, 3) koń paradny, o piękniejszych kształtach i zręczniejszy.

Z czasem nabiera sławy koń andaluzyjski z Hiszpanji i hodowla jego bierze prym na dworach cesarskich i królewskich.

Polska średniowieczna miała liczne stosunki ze wschodem, prowadziła liczne wojny z Turkami i Tatarami i pod ich wpływem wychodowała piękne polskie rasy konia, poprawiając ją rasą arabską, rzadziej andaluzyjską. Koń polski powstał ze skrzyżowania koni tatarskich i tureckich jako rasa piękna, żywa, wytrzymała, zdrowa i zwinna, tembardziej, że dawniej nie trzymano konia w stajni, lecz

Odnaleziono już tylko trupa dziecka Lindbergh'a.

Swego czasu donosiliśmy, że niewyśledzeni bandyci porwali kilkunasto-miesięcznego synka, sławnego lotnika amerykańskiego, pułkownika Lindbergha. Na skutek wezwania ze strony bandytów Lindbergh złożył wysoki okup w kwocie 50,000 dolarów. Bandyci mimo to dziecka nie zwrócili. Obecnie okazuje się, że synek płk. Karola Lindbergha nie żyje. Zwłoki jego znaleźli dwaj automobilści, przejeżdżający drogą, prowadzącą do Mont Roose, a przebiegającą w pobliżu dworku państwa Lindbergh'ów.

Samochód, przejeżdżający tą drogą zatrzymał się w pewnym punkcie, w pobliżu gęstych krzewów. Jeden z jadących, murzyn William Allen, wszedł w zarośla, podczas gdy drugi automobilista, Wilson, pozostał w aucie.

Ku swemu ogromnemu przerażeniu murzyn Allen znalazł w zaroślach przykryty gałęziami szkielet dziecka. Zwłoki leżały plecami do góry, a twarzą do ziemi, z rozkrzyżowanymi rękoma.

Zbrodniarze zamordowali prawdopodobnie dziecko zaraz po porwaniu. Na czole trupka znajdował się otwór o średnicy około półtora centymetra, pochodzący od ciosu, zadanego jakimś ostrym i twardym narzędziem.

Szkielet był okryty resztkami zbutwiałej koszulki i ubranka. Zawiadomiona bezzwłocznie policja stwierdziła niezbicie, na podstawie szczątków ubranka, że odnaleziony został trup dziecka państwa Lindbergh'ów.

Nieszczęśliwi rodzice nie chcieli pierwotnie dać wiary żalobnej wiadomości. Dopiero oględziny zwłok małego i strzępy odzieży, a rozpoznanej przez nich, przekonały ich o straszliwej prawdzie.

Chłopi!!

Pogarszające się z każdym dniem warunki bytu chłopów w Polsce wymagają jak największej spójności, tężyzny, skupienia się mas chłopskich w jednej gromadzie. Gromadą tą — Stronnictwo Ludowe. Nie dość jednak być biernym członkiem stronnictwa — nie dość posiadać legitymację członkowską i z tytułu jedynie nazywać się ludowcem. Chwila obecna wymaga od wszystkich nas największego wysiłku — wysiłku prowadzącego do uświadomienia szerokich mas chłopskich, dziś biernego na wszystko co się w Polsce dzieje. Masy te należy nam zorganizować, uświadomić i pchnąć do pracy twórczej, do pracy wywalczenia chłopu pełnego obywatelstwa. Najważniejszym etapem tej pracy naszej na najbliższą przyszłość to szerzenie wśród ludu czytelnictwa. Dzisiejszy rozpaczliwy stan wsi — to wierny obraz stanu czytelnictwa. Tego tolerować nam nie wolno, dotychczasowy stan czytelnictwa na wsi prowadzi bowiem do dalszego zubożenia, zniszczenia, ujarzmienia chłopstwa. Dlatego każdy członek Stronnictwa musi sobie wziąć za pierwszy i najważniejszy cel na najbliższą przyszłość — podniesienie oświaty ludu wiejskiego.

Tego wymaga od nas nie tylko chwila obecna, nie tylko statut Stronnictwa — ale tego wymaga od nas potomność i wzgląd na przyszłość naszych pokoleń.

Więc do pracy wytrwałej, pilnej, a obfitej w rezultaty!

zawsze w stadninie na polu, na świeżem powietrzu, gdzie koń hartował się i rozwijał na łonie natury.

Wówczas powstał nieoceniony koń staropolski, wierzchowy, sławny za panowania Zygmunta Augusta w całym świecie. Był to koń może mniej pięknej budowy, lecz silny, nadzwyczaj inteligentny i pojętawy i świetny wierzchowiec dla sławnej, polskiej jazdy. Ten koń bez wysiłku dźwigał ciężko okutego w zbroję polskiego husarza.

Rasa tych koni zaginęła i jeszcze można jej ostatki oglądać gdzieś w okolicach Nowego Sącza i koło Bochni.

Wogóle hodowla koni w Polsce pozostawia dość wiele do życzenia i trudno nieraz dobrać należyte konie dla celów wojskowych lub nawet dla zaprzęgu. Nawet konie robocze, należytej miary i siły nie zawsze są do nabycia i zadowolają wymagania.

Niestety nowoczesne czasy coraz gęściej i szybciej zastępują konia maszyną, różnymi motorami i samochodami tak, że istnieją tacy pesymiści, którzy przepowiadają zupełne zniknięcie tego szlachetnego stworzenia w niedługiej przyszłości.

A jednak tak nie będzie. Wstrętna nieraz, hałaśliwa i niemile woniejąca maszyna, nie zastąpi nigdy konia, wiernego towarzysza człowieka, tak jak woda nie zastąpi nigdy niezbędnej sfabrykowany napój. Dla dobrej duszy ludzkiej koń pozostanie na zawsze miłym i pożądanym towarzyszem życia.

Dr. Sk.

—000—

Wiadomości z powiatu Dąbrowskiego.

Ludność powiatu dąbrowskiego ostatnimi czasy zdaje egzamin ze sprawności organizacyjnej znakomicie. Na wszelkie bezskuteczne ataki ze strony posłów B. B.,

zachowuje się z godnością uświadomionych obywateli, oddając się spokojnej, mamy nadzieję, trwałej pracy politycznej.

Dnia 24 kwietnia odbyły się w poszczególnych gminach 80 zgromadzeń, na których: 1) uczczono pamięć niedawno zmarłego s. p. Józefa Wojtyła z Zalipia, zawsze wiernego i zasłużonego członka Stronnictwa Ludowego, skazanego za ostatnie wybory na 3 miesiące więzienia (z zawieszeniem).

3) wyrażając pełne zaufanie posłowi Krzciukowi, napiętnowano posłów z B. B. za nieczyste i niegodne ludzi honorowych rzucanie zmyślonych oszczerstw przeciwko nam;

4) postanowiono w myśl wskazań posła Krzciuka wykonywać regulamin pracy w Kółkach Ludowych, następnie wciągnąć w szeregi członków Kół wszystkich mężczyzn, kobiety i młodzież starszą, ustanawiając dla nich specjalne oddziały;

5) zamykano zebrania z otuchą lepszej przyszłości, wznosząc okrzyki na cześć Stronnictwa Ludowego i Prezesa Witosa.

3 Maj w Dąbrowskiem.

Ni tak — ni siak.

Ponieważ od dłuższego czasu sanacja w Dąbrowskiem wykorzystywała święto narodowe 3 Maja na agitację za swoją partją, ludność wniosła podania do Starostwa o zezwolenie na zebrania w 17 parafjach, celem wygłoszenia odczytów o Konstytucji 3 Maja, o konstytucji z 17 marca 1921 r. i projekcie B. B. Starostwo do tego czasu nie dało żadnej odpowiedzi na te podania, sprawdzając jedynie przez policję autentyczność podpisów na tych podaniach (ciężkawel), wprowadziło niezdecydowanym stanowiskiem cały powiat w błąd. W kilku parafjach jak w Wietrzychowicach, uroczystość wypadła imponująco. Na uroczystości tej wygłosił odczyt Andrzej Wilkosz z Jadownik Mokrych, a banderka i krakowiaki z tej samej wsi przekonały sanatorów, że Jadownicy zawsze zostaną (Jadownikami) ludowcami! W kilku parafjach jak w Dąbrowie, Oleśnie, Smagorzowie, Odporyszowie, odbyły się zebrania w zamkniętych lokalach. Najsmutniej jednak dla sanacji wypadła uroczystość w Szczucinie. Jednym z dalszych środków zdobycia utraconej raz na zawsze reduty szczucińskiej, użyto uroczystej dekoracji złotym medalem ks. Ligęzy w dniu 3 maja. I ks. Ligęza i cała parafia skrobia się po głowie i w żaden sposób nie mogą wymyśleć choćby jednej zasługi ks. Ligęzy. Cała parafia przystąpiła do Stronnictwa Ludowego. Składnica K. R., chluba ks. Ligęzy, zbankrutowała. Najważniejszą rolę w tej uroczystości odegrało znowu auto powiatowe na koszt biednej ludności całego powiatu. Jakób Bojko, który dalej nie wstydy się używać bezpłatnie auta powiatowego, awansowany z chłopaka kościelnego na „parademana przy dekoracji księży”, przemocą zabrał po drodze dwóch niechętnych nawet sobie proboszczów na auto i przyłtył do Szczucina, sądząc, że tak będzie jak dawniej za Witosa, ludu pełny rynek — banderka. — Dzisiaj wystawiono na rynku trybuna, garstka młodzieży, kilku strażaków, trochę żydków, a i ci podczas przemówienia Bojki zaczęli syczeć. Bojko krótko mówił, prędko skończył, zaczęli się ze swojego postępu ten obłudny człowiek.

Ludność zlekceważyła uroczystość dekoracji, nawet z powodu przybycia Bojki (zdrajcy ludności). dziewczęta miejscowe w ostatniej chwili przed samem przedstawieniem oddały role aktorskie i mimo błagalnych próśb starosty, udaremniły przedstawienie amatorskie.

Tak w powiecie dąbrowskim reaguje ludność na postępowanie z nią sanacji, tak pod względem gospodarczym jak i politycznym.

Bezpartyjny blok złodziei.

W tych dniach po dekoracji w Szczucinie, wykradziono ks. Ligęzie z ogrodu najpiękniejsze róże — podobno ks. Ligęza załamując ręce nad tem nieszczęściem, oświadczył, że wolałby stracić 2 krowy, jak te róże. Na pocieszenie ks. Ligęzy donosimy, że także w ostatnich czasach wykradziono Janowi Bani ludowcowi i Kochankowi kury.

Było to o tyle łatwiejszem, że wymienieni siedzą w więzieniu.

Umarzanie śledztwa przeciwko wybitnym działaczom Stronnictwa Ludowego pow. dąbrowskiego, okutych w kajdany i trzymany w więzieniu już od

2 miesięcy, rozpoczęło się dnia 11 maja w sądzie okręgowym w Tarnowie. Umorzono śledztwo zostało co do Władysława i Ignacego Pietrasów, Szelowskiego i w. in.

Jesteśmy pewni, że wszyscy członkowie Stronnictwa Ludowego, osadzeni w areszcie w Tarnowie, zostaną uniewinnieni, albowiem posiadanie o udział Stronnictwa Ludowego i strajkującej ludności w ekscesach, było wymysłem politycznym i oszczerstwem sanacyjnym.

Rozmaitości.

Podłogi z masy papierowej.

W ostatnich czasach zaczęły wchodzić w użycie podłogi z papieru. Wymalazek ten jest z wielu bardzo względów wielce praktyczny. Na tę praktyczność składa się nie tylko to, że sporządzenie papierowej podłogi jest wielce łatwym i dostępnym, lecz również to, że jest równocześnie bardzo tanim.

Wymalazek ten umożliwia zużycie ogromnej masy papieru odpadkowego, który obecnie idzie na marne i nie przedstawia jeszcze wartości. Masa papierowa, sporządzona z odpadków papierowych wszelkiego rodzaju, nawet zanieczyszczonych, jest surowcem niezwykle tanim i ma tę właściwość, że jako zły przewodnik ciepła utrzymuje w mieszkaniu ciepło o wiele lepiej, aniżeli jakakolwiek inna podłoga.

Masa papierowa, ułożona w mieszkaniu, nie ma żadnych szpar, zalepia każdą szczelinę, nie pęka, uniemożliwia mnożenie się myszy, karakonców i innego robactwa, a prócz tego nie rozwijają się na niej bakterje, względnie zarazki chorobowe. Nawet w razie zużycia, podłogę papierową łatwo naprawić we własnym zakresie działania, a więc bez wielkich kosztów pieniężnych i bez fachowca.

Zalety te powiększa jeszcze to, że jest ona trwalszą i tańszą, jak najprymitywniejsza podłoga drewniana, a równocześnie zdrowszą, aniżeli jakakolwiek inna podłoga, zwłaszcza sporządzana z gliny.

Podłoga taka upiększa również mieszkanie, gdyż można ją malować każdą farbą i w różne desenie, a malowanie takie trzyma się na podłodze papierowej o wiele dłużej, aniżeli na drzewie lub jakimkolwiek innym materiale.

Przemysł taki nie wymagałby wiele kapitału, ale natomiast wymaga dobrej organizacji przy skupie odpadków papierowych.

Podłogę papierową sporządza się w następujący sposób.

Suchą masę papierową, zakupioną w potrzebnej ilości miele się na mąkę, miesza z małą ilością cementu, poczem zarabia się ją zwykłą wodą (najlepiej zdezynfekowaną środkiem antyseptycznym) na ciasto. Ciasto to układa się na ziemi, pokrytej cienko i rzadko słomą, wyrównuje, a wkońcu walcuje. Po obschnięciu maluje się ją farbą, taką w dobranym kolorze.

Dr. Sk.

Księżniczka żebraczką.

Przed jednym z kościołów warszawskich zasiada w gronie żebraków, wyciągających wychudłe ręce po jałmużnę starsza kobieta, która wita panie z arystokracji wchodzące do kościoła, po francusku. W tymże też języku odpowiadają jej nasze panie arystokratki.

Żebraczką jest Księżniczka Zofja, Anastazja, Jolanta, Marja Groszthal.

Jej ojciec był wysokim dostojnikiem rosyjskim. Do chrztu trzymały ją 4 pary generalów i ksiąząt. Bywała na balach carskich, tańczyła na jednym z nich z Aleksandrem III, jako następcą tronu.

Wspomina o tem księżna-żebraczka w rozmowie z polskimi damami z arystokracji i śmieje się bezczębnymi ustami, gdy o tem rozpowiada tłumacząc przytem, że dopiero teraz po wojnie, kiedy straciła wszystko, kiedy zamieszkała u praczki, kiedy tyje o chleb i wodzie, dopiero teraz rozumiała życie, a przez lat 70 nie wiedziała że można mieszkać nie w salonach, a być więcej szczęśliwą, niż wówczas, gdy mieszkała w pałacu i tak wzgardzała konkurentkami ubiegającymi się o jej rękę, że została etarą Joanną.

Gdy się ją nasze panie pytają, czy nie przykro jej wyciągać rękę po jałmużnę odpowiada: „nie, gdy niema innego sposobu do życia, czegoż się wstydzicie?”

Sposób na swarliwych małżonków.

Muzeum w Lincu (w Austrii), nabyło do swych zbiorów niezwyklej oraz, pochodzący z końca 17-go wieku.

Jest to tak zwane „łoże pojednania” sporządzone swego czasu na rozkaz sędziego w miejscowości Marchetanck. Wiejski sędzia a nazywał się on Jan Kutzingen, nie mógł sobie dać rady z pewną parą małżeńską, która się ciągle kłóciła i zakłócała spokój innych mieszkańców domu.

Gdy wszelkie napomnienia i kary nie odnosiły skutku, Kutzingen kazał stolarzowi zrobić łoża na biegunach, polecił kłótliwych małżonków skrępować powijakami jak dzieci, ułożyć w tym łożu i po niedzielnym nabożeństwie wynieść ich na plac przed kościołem.

Mieszkańcy z biegli się tłumnie, by ujrzeć niezwykle widowisko i do wieczora kołysali niesfornych małżonków.

Kara ta podziałała. Kłótliva para małżeńska zyla odtąd w najlepszej zgodzie.

Pomysł sędziego z Marchetanek znalazł wnet uznanie u sędziów i kilkanaście okolicznych miejscowości użyło tego samego sposobu uspakajania kłótliwych małżonków. Niebawem zapanowała w całej okolicy święta zgoda domowa.

Pies połknął dynamit i co z tego wynikło?

Zabawna historia wydarzyła się w mieście Maheneburg, w Austrii. Zatrudnieni tam w kopalni robotnicy zauważyli ku swojemu przerażeniu, że czteronożny ulubieniec ich, połknął 6 drobnych nabożów dynamitowych. Naboże te były tak silne, że wystarczyłyby na wysadzenie w powietrze całego domu.

Świadków tej niesamowitej „psiej biesiady” ogarnął blady strach. W obawie że ciepłota własna psa może doprowadzić połknięty dynamit do wybuchu, wszyscy wśród krzyku rozproszyli się pośpiesznie. Tymczasem żywa bomba w pierwszej chwili nie zdradzała najmniejszego niepokoju. Być może, że w psim mózgu snuło się pewnego rodzaju zdziwienie, że wszyscy, którzy go dawniej głaskali i karmili, przed nim uciekali, ale zdziwienia tego w każdym razie nie okazywał. Niebawem jednak przeżyła reakcja. Biedna psina zaczęła się wic w boleściach i zaniepokoiła wyciem całą osadę górniczą. Nikt jednak nie miał odwagi zbliżyć się do cierpiącego pieska. Wreszcie jednak kucharz dyrektora kopalni zdobył się na odwagę, zbliżył się do psa i zaaplikował mu szklanekę ryecynusu, który ułatwił „strawienie” połkniętych środków wybuchowych. „Niebezpieczny” eksperyment skończył się dla psa na krótkiej chorobie bez dalszych ujemnych środków.

Poradnik prawniczy.

Ustawa o rybołówstwie

W Dzien. Ustaw. R. P. Nr. 35 z dnia 25 kwietnia br. ogłoszona została ustawa o rybołówstwie. Ustawa ta dzieli wszelkie wody w których znajdują się ryby na wody zamknięte i wody otwarte. Do wód zamkniętych należą wszelkie stawy naturalne i sztuczne, jeziora oraz ich rozgałęzienie, do wód otwartych wszelkie inne wody. Ustawa określa prawo własności rybołówstwa, uznając, że rybołówstwo jest nierozdzielne z prawem własności wody, a temsamem należy całkowicie i wyłącznie do właściciela wody. Na wodach publicznych rybołówstwo należy do państwa.

Na wodach otwartych władze wojewódzkie na terenie których znajdują się te wody ustanowią okręgi rybackie. Okręgi te będą następnie wydzierżawiane przez władze administracyjne. Właściciel lub dzierżawca obwodu rybackiego może udzielić osobom trzecim zezwolenia na połów ryb wędką. Ilość tych pozwoleń dla każdego obwodu ustalać będą wojewódzkie władze administracyjne.

Właściciel rybołówstwa w wodzie, która wystąpiła z brzegów i zalała grunty cudze, ma prawo do połowu ryb na zalanych gruntach cudzych z wyjątkiem gruntów, zajętych na podwórza, sady, ogrody warzywne, plantacje wiklinowe do celów regulacji wód, sztuczne stawy rybne, urządzenia przemysłowe i z wyjątkiem miejsc, trwałe ogrodzonych. Szkody, wyrządzone na tym polowie, obowiązany jest wynagrodzić właścicielowi gruntu.

Właściciel gruntu zalanego nie ma prawa łowić ryb w rozlanej na jego gruncie wodzie, ani też czynić przeszkód odpływowi wody i powrotowi ryb do zwykłego łożyska. Gdy jednak zalewy gruntów cudzych przez wylew wód, powtarza się corocznie i trwa zwykle dłużej niż dwa miesiące, rybołówstwo w rozlanej wodzie należy do właściciela gruntu.

Gdy po upływie wody wezbranej do swego łożyska na gruncie, który uległ zalaniu, pozostaną zamknięte zbiorniki w naturalnych zagłębieniach gruntu lub rowach, pozostałe w takich zbiornikach ryby w ciągu siedmiu dni będzie mógł wyłowić właściciel rybołówstwa, po upływie zaś tego czasu właściciel gruntu.

W myśl brzmienia ustawy przegradzanie wód otwartych, uniemożliwiające swobodny przepływ ryb jest wzbronione.

Kto zamierza wykonywać sportowy połów ryb wędką, winien uzyskać na to pozwolenie upawnionego do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim, t. j. właściciela lub dzierżawcy obwodu rybackiego. Pozwolenie takie może być wydano na

okres półroczny, roczny lub trzyletni. Pozwolenie takie nabiera ważności dopiero po zatwierdzeniu przez władze administracyjne i jest osobistym dowodem rybackim jako karta wędkarska.

Pozatem ustawa o rybołówstwie przewiduje szereg zakazów co do okresów i sposobów łowienia ryb.

Ustawa powyżej omawiana zacznie obowiązywać od dnia 25 maja br.

KRONIKA

Maj

Dni	Kalendarz rzymsko-katolicki	S t o f i c a	
		Wschód godz. min.	Zachód godz. min.
22 N.	Trójcy św., Julji	3 55	7 59
23 P.	Dezyderego	3 53	8 —
24 W.	Joanny	3 52	8 2
25 S.	Urbana	3 51	8 3
26 C.	Boże Ciele	3 50	8 5
27 P.	Bedy	3 48	8 7
28 S.	Urbana.	3 47	8 8
29 N.	Maksyma	3 46	8 9

FIKCYJNY POGRZEB. Ze Lwowa donoszą, że w związku ze strajkiem robotników budowlanych i zatargiem z przedsiębiorcami budowlanymi, urządzono fikcyjny pogrzeb przewodniczącemu związkowi budowlanego — Maciołkowi. Grupa robotników niosła trumnę do domu, w którym mieszka Maciołek, śpiewając pieśni żałobne, poczem ustawiono trumnę w korytarzu. Na bramie domu nalepiono klepsydrę z nazwiskiem Maciołka.

MALTRETOWAŁ I ZABIŁ ŻONĘ. Przed sądem okręgowym w Łodzi stanął 42-letni Wincenty Kapala reemigrant z Francji, gdzie spędził 7 lat na robotach. We Francji, jak wiadomo, sądy przysięgłych w 90 procentach niewinniają t. zw. „morderców z miłości”. Otóż Kapala tak się tem przejął, że po powrocie do Łodzi zaczął maltretować utrzymującą go żonę, a wreszcie zastawszy raz w mieszkaniu gościa, sierż. Pawlińskiego, zastrzelił ją na miejscu. Na rozprawie świadkowie dowiedli, że Kapala zabił niewinnie swoją żonę, która go nigdy nie zdradzała i nie dawała powodów do zazdrości. Wobec tego sąd nie dał wiary wykrętnym tłumaczeniom zbrodniarza i skazał go na 12 lat ciężkiego więzienia.

POD KOŁAMI POCIĄGÓW. Na stacji w Tłuszczu dostała się pod pociąg 43-letnia Katarzyna Stalecka, która oprócz ogólnego potłuczenia doznała złamania czaszki. Nieszczęśliwą przewieziono do Warszawy.

W pobliżu stacji kolejowej Marki — pod pociąg tejże kolejki rzucił się jakiś mężczyzna lat około 30. Desperata, który doznał złamania podstawy czaszki, poranienia głowy i poszarpania podudzia, opatrzone w ambulatorjum Kasy Chorych w Markach. Następnie przewieziono go do Warszawy i umieszczono w szpitalu Przemienienia Pańskiego, gdzie wkrótce zmarł.

DWAJ PODOFICEROWIE 4-GO PUŁKU LOTNICZEGO ZGINĘLI STRASZNĄ ŚMIERCIA. Na lotnisku Lublinek pod Łodzią wydarzyła się wstrząsająca katastrofa powietrzna. Do Łodzi przybyli z Torunia, przydzieleni jako instruktorowie, dwaj podoficerowie toruńskiego 4-go pułku lotniczego: sierżant Karliński i plutonowy Pasieczynski. Wystartowali oni do lotu próbnego na aparacie typu „Henriot”. Na wysokości około 30 metrów, wskutek defektu silnika, nastąpił wybuch. Aparat stanął momentalnie w płomieniach i runął na ziemię, gdzie rozbił się w kawałki i spłonął. Z pod szczątków płatowca wydobyto już tylko zwęglone zwłoki obydwu lotników.

KATASTROFA NA KOPALNI SZYBY-PIAST. W podziemiach kopalni Szyby-Piast w Łędzinach, powiat pszczyński — oberwały się masy węglowe, zasypując dwóch górników. Wszczęta akcja ratunkowa doprowadziła do uratowania i wydobycia jednego z nich, który odniósł szereg obrażeń ciała. Drugi zasypany, nazwiskiem Schoen, — przywalony obrywającym się węglem, — poniósł śmierć na miejscu.

B. STANGRET Z BELWEDERU, POWIESIŁ SIĘ. W mieszkaniu przy ul. Siennej 90 w Warszawie powiesił się 66-letni Hertel, były stangret w Belwederze. Hertel od r. 1923 do 1928 był stangretem w Belwederze i na Zamku, a od r. 1928 do 1931 był dozorcą na terenie głównego inspektoratu armji. Domownicy jego twierdzą, że w sierpniu ub. roku polecono Hertlowi podpisać jakiś papier, co też uczynił. Po kilku tygodniach został zwolniony bez żadnego odszkodowania, tylko przez 13 tygodni otrzymywał zapomogę po 600 zł. tygodniowo. W tych dniach miała się odbyć w sądzie grodzkim rozprawa przeciw Hertlowi o eksmisję z mieszkania, prawę tę wziął sobie tak do serca, że popetnił samobójstwo.

STATEK „CHACO” OPUSIŁ GDYNIĘ. Statek argentyński „Chaco”, wiozący wydalonych z Argentyny przestępców, opuścił Gdynię i popłynął do Gdańska i Klajpedy. Wszyscy deportowani w lic-

bie 10, których Polska przyjęła, jako stąd pochodzących, otrzymali bilety kolejowe i rozesłani zostaną do swoich gmin przynależności. Przestępstwa ich polegają na przynależności do związków zawodowych, niewygodnych obecnemu rządowi argentyńskiemu, albo też na nielegalnym przekroczeniu granicy argentyńskiej.

SKARB POD WIERZBĄ.

W tych dniach niejaki Wawrzyniec Buczek, mieszkaniec kolonji Zychlice, gm. Bobrowniki (powiat Będziński), ściał starą, spróchniałą wierzbę, rosnącą obok jego stodoły, poczem zabrał się do wykopywania pnia.

W czasie tej czynności natrafił on w ziemi na jakiś twardy przedmiot. Po wyciągnięciu go na wierzch okazało się, że jest to duży, żelazny garnek, w którym znajdowały się srebrne pieniądze rosyjskie, pochodzące z lat 1871, 1872 i 1903.

Ucieszony rolnik schował garnek na strychu swego domu, przeliczywszy uprzednio monety, których było sto.

Policja o wykryciu Buczka dowiedziała się i nałożyła areszt na monety.

Nagroda dla matki 13 dzieci.

We Włoszech z inicjatywy rządu ustanowione zostały premje pieniężne dla najliczniejszych rodzin. Premję taką w sumie 100.000 lirów otrzymała we Florencji rodzina Fabbri, 42-letni malarz pokojowy Fabbri i jego 40-letnia żona, którzy dochowali się 13-ga dzieci.

Premję wręczono uroczystie w Palazzo Vecchio, w obecności podestę i rady miejskiej.

ODZNAKA PARTYJNA (KONICZYŃKA).

Są do nabycia w Sekretarjacie Naczelnym (Warszawa, ul. Marszałkowska 68, m. 11) odznaki partyjne (koniczynki).

Ponieważ odznakę członkowską mogą nosić tylko członkowie Stronnictwa — przeto nabywać koniczynki będzie można tylko drogą organizacyjną, czyli w Sekretarjacie Naczelnym, organizacjach wojewódzkich i powiatowych. Do otrzymania odznaki niezbędne jest wylegitymowanie się, iż nabywca jest członkiem Stronnictwa Ludowego.

Cena jednej odznaki wynosi 1 zł.

Za opakowanie i przesyłkę pocztową doliczać będziemy: za 1 do 10 sztuk — jeden złoty, powyżej 10 sztuk — jeden złoty 50 groszy.

Należność za odznaki wraz z doliczeniem kosztów przesyłki (zależnie od ilości żądanych koniczynek) należy zgóry wpłacać na konto nasze w P. K. O. Nr 25.939, zaznaczając na blankiecie, na co przeznaczone są pieniądze.

CENY ZBOŻA W KRAJU I ZAGRANICĄ.

Przeciętne tygodniowe ceny czterech głównych zbóż w okresie od 2-go do 8-go maja 1932 r., według obliczenia biura giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie. Ceny rozumieją się za 100 kg. w złotych.

RYNKI KRAJOWE:

	Pszonica:	Zyto:	Jęczmień:	Owies:
Warszawa	31.67	29.04	25.50	25.87
Gdańsk	29.70	29.40	26.20	25.00
Kraków	32.12	29.87	27.50	27.50
Lublin	21.54	28.27	26.00	25.33
Poznań	29.40	28.49	25.50	22.56
Lwów	30.62	28.00	26.50	26.54

RYNKI ZAGRANICZNE:

	Pszonica:	Zyto:	Jęczmień:	Owies:
Berlin	28.17	42.36	40.39	35.14
Hamburg	22.75	19.18	21.20	17.16
Praga	40.13	38.04	27.26	28.25
Brno Mor.	39.27	37.89	27.85	27.85
Wiedeń	44.06	41.30	42.50	34.06
Liverpool	30.47	—	—	27.16
Chicago	18.33	13.44	19.49	14.95
Buenos Aires	25.35	—	—	21.80

Do nabycia w Administracji „Piasta”

PORTRETY PREZESA

WINGENTEGO WITOSA

Prezesa Stronnictwa Ludowego, trzykrotnego premiera, Kawalera orderu Białego Orła, i w. l., wjeźnia brzeskiego.

Format portretu 31 x 42 cm.

Cena portretu wraz z przesyłką pocztową wynosi 60 groszy.

Portret Wodza Ludu znajdować się powinien w każdym domu chłopskim, w każdym Kołku rolniczym, Domu ludowym, świetlicach i t. d.

Wydawnictwo.

„SZKOŁY WYŻSZE W POLSCE“ — informacje, dotyczące warunków przyjęcia do polskich szkół akademickich. — Wydawnictwo „Omega“, Kalisz, Rypinkowska 3. Cena egz. zł. 1.45.

Wydana pod powyższym tytułem książka, zawierająca adresy szkół wyższych, warunki przyjęcia, szczegóły egzaminów wstępnych i t. p., jest cennym przewodnikiem zarówno dla maturzystów, jak i dla wszystkich osób, zamierzających odbywać studia wyższe.

Fakt ukazania się książki w drugim wydaniu świadczy o jej pożytku.

Kłacz humoru.

NA WSCHODZIE.

W komisariacie policji zjawia się jegomość i oświadcza:

— Panie komisarzy, zgubiłem portfel w którym znajdowało się 500 funtów tureckich.

Następnego dnia zjawia się ten sam jegomość w komisariacie i mówi:

Panie komisarzy, znalazłem już mój portfel.

— Zaprawdę! Aresztowaliśmy już złodzieja.

Sprawy emigracyjne.

Warunki emigracji do Argentyny.

Wobec licznych zgłoszeń kandydatów na wyjazd do Argentyny, Syndykat Emigracyjny podaje do wiadomości, że następujące kategorie emigrantów mogą obecnie wyemigrować do tego kraju:

- 1) osoby, posiadające karty wezwania od krewnych lub znajomych,
- 2) rolnicy samotni, rodziny rolnicze bezdzietne i z dziećmi — bez wezwań,
- 3) żydowscy robotnicy — bez wezwań,
- 4) reemigranci, posiadający ważne argentyńskie świadectwo moralności, t. zw. „buena conducta“ i argentyński dowód tożsamości (cedula identidad),
- 5) rodziny osadnicze, składające się co najmniej z 3 osób zdolnych do pracy i posiadające po opłaceniu kosztów przejazdu i wiz argentyńskich dol. 150 na zakup ziemi na terenach kolonii w Misiones.

Wymienione kategorie emigrantów muszą posiadać pieniądze na opłacenie kosztów podróży i wiz argentyńskich.

Karta okrętowa 3-ej klasy do Argentyny kosztuje zł. 950 od osoby, zaś wiza argentyńska — zł. 305.60. Emigranci, udający się na podstawie kart wezwań oraz reemigranci, mogą starać się o ulgową wizę argentyńską, wynoszącą zł. 43.70.

Rodziny osadnicze otrzymują ziemię na długoterminowe spłaty po niskiej cenie. Ziemia w Misiones naogół jest urodzajna, klimat zdrowy i odpowiedni dla Polaków. Przybyłym osadnikom udziela wszelkich informacji Patronat Polski w Posadas.

Blizszych informacji o warunkach wyjazdu oraz pomocy w wyrobieniu paszportów bezpłatnych udziela zupełnie bezpłatnie Centrala Syndykatu Emigracyjnego, Warszawa (Marszałkowska 124) oraz Oddziały i Agencje na prowincji.

Ostrzeżenie przed werbunkiem do armji amerykańskiej i japońskiej.

W swoim czasie Syndykat Emigracyjny w „Wiadomościach dla Emigrantów“ ostrzegał kandydatów przed zawieraniem jakiegokolwiek umów z nieznanymi osobni-

kami, rozsiewającymi nieprawdziwe pogłoski o możliwościach zaciągnięcia się do armji japońskiej i amerykańskiej, oraz o łatwym uzyskaniu pracy na dogodnych warunkach.

Wobec tego, że na kresach wschodnich nadal agitację prowadzą i zachęcają do werbunku fałszywi „informatorzy“ Syndykat Emigracyjny wyjaśnia, że tego rodzaju informacje rozpowszechniają niesumienni agenci, pragnący nieorientujących się kandydatów wyzyskać. Po wszelkie źródłowe informacje w sprawie wyjazdu zagranicę należy się zwracać do Centrali Syndykatu Emigracyjnego. Warszawa (Marszałkowska 124) oraz Oddziałów i Agencji na prowincji.

Postępowanie upadłościowe. Do majątku Ludowlanej Kasy Oszczędności i Pożyczek spółdzielni z ogr. odp. w Mysłowicach, w likwidacji wdraża się z dniem 9 maja 1932 r. o godzinie 11 postępowanie upadłościowe.

Zarządcą masy upadłościowej mianuje się adwokata Antoniego Wagnera z Mysłowic. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie do 11. VI. 1932. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, ustanowienia wydziału wierzycieli, powzięcia uchwały co do kwestyj z § 172 ustawy konkursowej wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 11-go czerwca 1932 r. godz. 10, sala 14, zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 2 lipca 1932, godz. 10. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu, względnie uiszczać się z długu, a nadto poleca się im, aby najpóźniej do dnia 11 czerwca 1932, donieśli zarządcę masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Sąd Grodzki w Mysłowicach.

S

Szczyf

Najlepsza kosa rzeczywiście doskonała.

O ile wątpisz czytaj zdanie nabywcy, który po koszeniu tak napisał

Świnary, 26. 8. 1928.
p. Solce pow. Stogniea.

W odpowiedzi na list Pański, jestem content że firma do mnie napisała. Ja za swej strony chcę słyszeć serdeczne życzenia firmie za dobroć towaru, który otrzymałem w roku 1927. Zasiłam podziękowania i życzą dobrej pracy.

Władysław Ozimek.

ZIOŁA LECZNICZE

według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszek, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pęcherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji kamieniom śluzowym, kaszlowi, astmie, białonicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc.

Żądajcie bezpłatnie broszury pouczającej!! Adres: Liszki — Apteka. 985 (-)

Pszczelarze

miodarki, podkurzacze, maski, sita, węże sztuczna z najgłębszymi komórkami oraz wszelkie inne przybory poleca najtaniej **Michał Popow** (dawniej W. Gawor) **Przełaska Bazarla, Kraków, ul. św. Tomasza L. 2 w podwórku. Cenniki wysyłam. 1122(-)**

Radjo bawi i uczy!

Za 39 złotych nabyć można w każdym urzędzie pocztowym „Defefon“ Polskiego Radja. Za 39 złotych otrzymuje się znakomity odbornik ze słuchawkami i kompletnym urządzeniem — i można mieć łączność z całym światem. Jednorazowy wydatek. Utrzymanie odbornika nie nie kosztuje. Nie potrzeba żadnych fachowych wiadomości. 1118b

Parcelacja!

Parcelnie się na Pomorzu ziemię I. klasy z obsiewami, częściowo z budynkami, przeciętna cena za morg 300 zł. Wpłaty 40%, reszta na długoletnie spłaty. Kolej, kościół, szkoła, poczta w miejsc. 1121(-) Zgłoszenie: Osiecki, Sambor, Kolejowa L. 8.

Głównym ulecza. Wynalazek „Eufonja“ z demonstrowany specjalistom. Uwaga! Przytępiony słuch, szum, ciekawie narząd. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnie pouczającej broszury. Adres: „Eufonja“ Liszki, kł Krakowa. 970 (-)

Prawdziwym ukojeniem dla cierpliwych na nerwy

jest moja broszurka, niedawno wydana. W książeczce tej omówione są liczne, długoletnie doświadczenia w tej sprawie przyczyn, powstania oraz leczenia cierpień nerwowych. — Tę ewangeliją zdrowia wysyłam **zupełnie bezpłatnie**

każdemu, kto napisze do mnie pod niżej wskazanym adresem. — Tysiące podziękowań najlepiej świadczą o tem, jak cennymi i skutecznymi są zawarte w tej broszurce skrzętne, sumienne, doświadczenia dla dobra cierpiącej ludzkości. Każdy, kto należy do

licznego zastępu chorych na nerwy

każdy, kto cierpi na roztrzęsienie, obawę przestrzeni, osłabienie pamięci, nerwowy ból głowy, bezsenność, zaburzenia żołądka, przewrażliwienie, bóle w stawach, ogólne lub częściowe osłabienie ciała lub też na inne liczne objawy, ten

powinien sprowadzić sobie moją kojącą książeczkę.

Kto ją uważnie przeczyta, ten zdobędzie uspakajające przeświadczenie, oraz pewność, iż do zdrowia i radości życia, prowadzi prosta droga. Nibz zwlekajcie lecz napiszcie jeszcze dzisiaj!

ERNEST PASTERNAK,
Berlin S. O. Michaelkirchplatz Nr. 13. Oddział 134.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych

pismem Nr. Pr. 44/poz. z dn. 27 stycznia b. r. stwierdził, że przy udzielaniu pożyczek ulgowych samorządowi i pogorzalcem na budownictwo ogniotrwałe

traktuje czystą blachą cynkową na równi z innymi materiałami ogniotrwałymi.

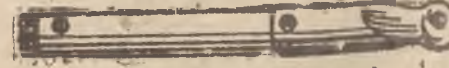
Kryjcie domy czystą blachą cynkową!

„Blacha Cynkowa“, Biuro sprzedaży polskich walcowni cynku
Sp. z o. p.
Katewice, Marjańska 11. — Telefon 12-61.

Dostarcza bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i wskazówek technicznych.

Jak się odzwyczaić od palenia w ciągu 2 dni.

Kto był dotąd niewolnikiem stresznego nałogu, może się go pozbyć, a wraz z nim szeregu chorób, które mu zagrażają, jak melancholji, dyspensji, rozstroju nerwowego, niedomagania żołądka, gardła, nerek; pęcherza, wady serca, paraliżu, suchot, bólu głowy, choroby oczu, utraty pamięci, mocy płciowej i t. d. Za pomocą naszego opatentowanego papierosa „SANTA“

(Prawnie zastrzeżony)

każdy nawet najbardziej namiętny palacz, może w sposób łatwy i przyjemny odzwyczaić się od zgnębnego wpływu nikotyny w przeciągu 48 godzin naszym wiecznym papierosem.

„SANTA“ przedłuża życie, daje gwarantowaną spłatę długich zadowolonych lat, daje zadowolenie moralne i fizyczne, krzepi nadwątlone zdrowie. „SANTA“ jest wykonany estetycznie i służyć może dłużej lat. Wysyłamy za pobraniem pocztowym wraz z broszurą i sposobem użycia. — Prosimy zamówić zaraz.

Dom wysyłk. „Lupka“ Łódź, Skrz. poczt. 556. Oddz. 92. 1123

Dla zaprowadzenia tego pożytecznego wynalazku oddajemy **10.000 wiecznych papierosów „SANTA“** po cenie reklamowej

2 zł.

za sztukę.

CENNIK OGŁOSZEN			
Strona ogłoszeń dzieli się na 4 szpalty. — Strona tekstu dzieli się na 3 szpalty.			
Ogłoszenia na 1 stronie za 1 mm 1-szpaltowy	1 zł	Drobne ogłoszenia za słowo 25 groszy, najmniej	3 zł
Zwykłe ogłoszenia na stronie 4-szpaltowej za 1 wiersz mm.	30 gr	Cała strona 3-szpaltowa w tekście	900 zł
W tekście na stronie 8-szpaltowej za 1 wiersz mm.	80 gr	Cała strona tytułowa	1000 zł
Ogłoszenia tylko za gotówkę. — Za terminowy druk administracja nie odpowiada — Ceny powyższe obowiązują o 1 dnia ogłoszenia — O 1 ogłoszeń długoterminowych i biurom ogłoszeń rabat.		Wychodzi we wtorek z datą niedzieli.	
Wychodzi we wtorek z datą niedzieli.		stosownie do umowy. — Ogłoszenia zagraniczne 100% drożej.	